<u>प्रदेश पर्यटन विकास सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक</u>

<u>प्रस्तावना</u>ः सर्वसाधारण जनता तथा समग्र प्रदेशको आर्थिक उन्नति र समृद्धिका लागि प्रदेशभित्र घुम्न आउने आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकलाई सरल, सहज तथा गुणस्तरीय सेवा प्रदान गर्नुका साथै प्रदेशभित्रका पर्यटन क्षेत्र एवं पर्यटकीय महत्वका विषयको पहिचान, व्यवस्थापन एवं प्रवर्द्धन गरी प्रदेशलाई उत्कृष्ट पर्यटकीय गन्तव्यको रुपमा विकासका लागि आवश्यक कानूनी व्यवस्था गर्न वाञ्छनीय भएकाले,

बागमती प्रदेशको प्रदेश सभाले यो ऐन बनाएको छ ।

परिच्छेद -१
<u>प्रारम्भिक</u>

१. <u>संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ</u> : (१) यस ऐनको नाम "प्रदेश पर्यटन ऐन, २०७७" रहेको छ।

(२) यो ऐन तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. <u>परिभाषा</u> : विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस ऐनमा,-

(क) "इजाजतपत्र (अनुमतिपत्र)" भन्नाले यस ऐन बमोजिम पर्यटन व्यवसाय गर्न वा गाइडको काम गर्न दिइने इजाजतपत्र सम्झनु पर्छ।

(ख) "इजाजत दिने निकाय" भन्नाले मन्त्रालय वा कार्यालय वा प्रदेश सरकारले प्रदेश राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी तोकिदिएको निकाय सम्झनु पर्छ ।

(ग) "एजेन्सी" भन्नाले पर्यटकिय गतिविधि सञ्चालन गर्न दफा १२ बमोजिम इजाजत प्राप्त फर्म वा कम्पनी सम्झनु पर्छ ।

(घ) "कार्यालय" भन्नाले मन्त्रालय मन्त्रालय अन्तर्गतका पर्यटन कार्यालय र प्रदेश सरकारले पर्यटन सम्बन्धि सेवा दिने भनि तोकेका अन्य कार्यालय समेतलाई जनाउछ।

(ङ) "गाईड (मार्गदर्शक)" भन्नाले पर्यटकको साथमा रही पथ प्रदर्शक वा रिभर गाईड वा अन्य पर्यटन गतिविधि सम्बन्धि विभिन्न किसिमको जानकारी गराउने काम गर्ने यस ऐन बमोजिम इजाजतप्राप्त व्यक्ति सम्झनु पर्छ ।

(च) "जलयात्रा (र्‍याफ्टिङ्ग)" भन्नाले कायक, क्याटारयाफ्ट, डुङ्गा, नाउ वा अन्य यस्तै प्रकृतिका नदीमा तैरिने जलयात्राका साधन प्रयोग गरी मनोरञ्जन, प्राकृतिक वा साँस्कृतिक दृष्यावलोकनको लागि नदीमा गरिने यात्रा सम्झनु पर्छ ।

(छ) "जलयात्रा टोली" भन्नाले एक वा एकभन्दा बढी सदस्य भएको जलयात्रा गर्ने टोली सम्झनु पर्छ।

(ज) "जलयात्रा एजेन्सी" भन्नाले जलयात्रा व्यवसाय गर्नको लागि इजाजत प्राप्त फर्म वा कम्पनी सम्झनु पर्छ।

(झ) "ट्राभल एजेन्सी" भन्नाले पर्यटक वा अन्य व्यक्तिको निमित्त शुल्क लिई भ्रमण, बसोबास तथा विभिन्न स्थानहरुमा दृश्यावलोकन सम्बन्धी प्रबन्ध मिलाउन र हवाई टिकटको व्यवस्था गर्न इजाजत प्राप्त फर्म वा कम्पनी सम्झनु पर्छ ।

(ञ) “ट्रेकिङ्ग एजेन्सी” भन्नाले पर्यटक वा अन्य व्यक्तिहरुलाई विविध प्राकृतिक एवं सांस्कृतिक दृश्यावलोकन गराउने उद्देश्यले शुल्क लिई विभिन्न स्थानहरुमा यात्रा गराउने प्रबन्ध मिलाउने इजाजत प्राप्त फर्म वा कम्पनी सम्झनु पर्छ ।

(ट) “तोकिएको " वा “तोकिए बमोजिम” भन्नाले यस ऐन वा यस ऐन अन्तर्गत बनेका नियममा तोकिएको वा तोकिए बमोजिम सम्झनु पर्छ।

(ठ) “नेपाली पर्यटक” भन्नाले नेपालको एक स्थानबाट अर्को स्थानमा भ्रमण गर्ने नेपाली नागरिक सम्झनु पर्छ।

(ड) “पथ प्रदर्शक” भन्नाले पारिश्रमिक लिई पर्यटकको साथमा रहने गरी पथ प्रदर्शनको लागि काम गर्ने यस ऐन बमोजिम इजाजत प्राप्त व्यक्ति सम्झनु पर्छ।

(ढ) “प्रदेश” भन्नाले बागमती प्रदेश सम्झनु पर्छ।

(ण) “पर्यटक” भन्नाले विदेशी मुलुकबाट भ्रमणको लागि नेपालमा आई यस प्रदेशमा पर्यटकीय उद्देश्यले आउने गैरनेपाली नागरिकलाई सम्झनु पर्छ र सो शब्दले प्रदेशभित्र पर्यटकीय उद्देश्यले भ्रमण गर्ने नेपाली नागरिक समेतलाई जनाउछ ।

(त) "पर्यटक यातायात" भन्नाले पर्यटकको सवारीका लागि प्रचलित कानून बमोजिम दर्ता भएको आधुनिक सवारी साधन सम्झनु पर्छ । यसले पर्यटकको सामान ओसार्ने मालबाहक सवारी साधन समेतलाई जनाउछ ।

(थ) "पर्यटक यातायात एजेन्सी" भन्नाले कुनै पनि स्वदेशी वा विदेशी पर्यटकको सवारीका लागि शुल्क लिई पर्यटक यातायात सञ्चालन गर्न गराउन इजाजत प्राप्त आधुनिक सवारी साधन उपलब्ध भएको फर्म वा कम्पनी सम्झनु पर्छ ।

(द) “मन्त्रालय” भन्नाले प्रदेश सरकारको पर्यटनसँग सम्बन्धित मन्त्रालय सम्झनु पर्छ।

(ध) "मनोरञ्जनात्मक पर्यटन" भन्नाले केवलकार, एम्यूज्मेन्ट पार्क, फन पार्क, अन्य मनोरञ्जन पार्क लगायतका क्रियाकलापहरु सम्झनु पर्छ ।

(न) “रिभर गाइड” भन्नाले जलयात्रा टोलीलाई जलयात्रामा सहयोग गर्ने कामको लागि ऐन बमोजिम इजाजत प्राप्त व्यक्ति सम्झनु पर्छ ।

(प) "सम्पदा" भन्नाले प्रदेशको प्राकृतिक वा मानव निर्मित सांस्कृतिक, ऐतिहासिक, पुरातात्विक, वैज्ञानिक, आध्यात्मिक, सौन्दर्यपरक वा सामाजिक दृष्टिकोणबाट मानव जातिका लागि महत्वपूर्ण मानिने कुनै पनि वस्तु, स्थल, वनस्पति तथा जीवजन्तु सम्झनु पर्छ ।

(फ) “साहसिक पर्यटन” भन्नाले स्किइङ्ग, हेलि स्किइङ्ग, जीप फ्लायर, परामोटरिङ्ग, बन्जि जम्पिङ्ग, क्यानोनिङ्ग, हेलि डाइभिङ्ग, स्काई डाइभिङ, प्याराग्लाईडिङ, बेलुनिङ, क्यानोपि वाकिङ्ग, रक क्लाइम्बिङ्ग, माउन्टेन बाइकिङ्ग लगायत अन्य यस्तै गतिविधि सम्झनु पर्छ ।

(ब) “साहसिक पर्यटन एजेन्सी” भन्नाले साहसिक पर्यटन गतिविधि सञ्चालन गर्नको लागि इजाजत प्राप्त फर्म वा कम्पनी सम्झनु पर्छ ।

(भ) “होटेल” भन्नाले यस ऐन बमोजिम दर्ता भई सञ्चालन हुने होटेल सम्झनु पर्छ ।

(म) “होमस्टे” भन्नाले स्थानीय मौलिक संस्कृति झल्किने गरी निजी घरमा खाने बस्ने र मनोरञ्जन समेत गराउने उद्देश्यले शुल्क लिई पर्यटकको लागि गरिने घरायसी प्रबन्ध सम्झनु पर्छ ।

परिच्छेद -२
पर्यटक स्तरको होटेल, लज, रेष्टुराँ तथा रिजर्ट, पव तथा बार सम्बन्धी व्यवस्था

३. **सञ्चालन इजाजत लिनु पर्ने**: (१) कसैले पर्यटक स्तरको होटेल, लज, रेष्टुराँ तथा रिजर्ट, पव तथा बार सञ्चालन गर्न चाहेमा यस ऐन बमोजिम इजाजत लिनु पर्नेछ ।

(२) कुनै व्यक्ति वा फर्म वा कम्पनीले आफ्नो होटेल, लज, रेष्टुराँ तथा रिजर्ट, पव तथा बारलाई पर्यटक स्तरमा दर्ता गराउन मन्त्रालय वा कार्यालय समक्ष तोकिएको वर्गीकरणमा दर्ता हुने गरी दरखास्त दिनु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम दरखास्त प्राप्त भएपछि कार्यालयले आवश्यक जाँचबुझ गरी तीस दिनभित्र तोकिएको वर्गीकरणमा दर्ता गरी दर्ता प्रमाणपत्र दिनु पर्नेछ ।

(४) उपदफा (३) बमोजिम दर्ता प्रमाणपत्र दिनु पूर्व निवेदन साथ संलग्न विवरणमा थप व्यहोरा खुलाउनु पर्ने भए खुलाउन लगाउन वा थप कागजपत्र आवश्यक भए त्यस्तो कागजपत्र दाखिला गराउन कार्यालयले पन्ध्र दिनको म्याद दिई आदेश दिन सक्नेछ ।

(५) उपदफा (४) बमोजिमको आदेश भएमा आदेश बमोजिमको विवरण वा कागजपत्र प्राप्त भएको एक्काईस दिनभित्र र आदेश दिनु नपर्ने भए निवेदन परेको मितिले तीस दिनभित्र त्यस्तो होटेल, लज, रेष्टुराँ तथा रिजर्ट, पव तथा बारको लागि कार्यालयले अनुसूची-१ बमोजिमको शुल्क लिई दर्ता गरी अनुसूची-२ बमोजिमको इजाजतपत्र दिनु पर्नेछ ।

(६) उपदफा (५) बमोजिम दर्ता गरी इजाजतपत्र दिन नसकिने भए त्यस्तो आधार र कारण खोली दर्ता गर्न नमिल्ने व्यहोराको लिखित जानकारी सम्बन्धित निवेदकलाई दिनु पर्नेछ ।

(७) यो ऐन प्रारम्भ हुनु अगाडि प्रचलित कानून बमोजिम इजाजत प्राप्त पर्यटक स्तरका होटेल, लज, रेष्टुराँ तथा रिजर्ट, पव तथा बार यसै ऐन अन्तर्गत इजाजत प्राप्त मानिनेछ ।

४. **उपलब्ध हुनु पर्ने सुविधा र स्तर निर्धारण** : (१) पर्यटक स्तरको होटेल, लज, रेष्टुराँ तथा रिजर्ट, पव तथा बारमा तोकिए बमोजिमको सुविधा उपलब्ध हुनु पर्नेछ ।

(२) कार्यालयले होटेल, लज, रेष्टुराँ तथा रिजर्ट, पव तथा बारलाई त्यसमा रहेको सुविधाको आधारमा वर्गीकरण गरी स्तर निर्धारण गर्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम वर्गीकरण गरी स्तर निर्धारण गर्ने सम्बन्धमा सुझाव दिनको लागि मन्त्रालयले निश्चित समयावधि तोकी अध्यक्ष सहित बढीमा पाँच जना सदस्य रहने गरी स्तर निर्धारण समिति गठन गर्न सक्नेछ र त्यस्तो समितिले स्तर निर्धारण सम्बन्धी सुझाव मन्त्रालय समक्ष पेश गर्नेछ ।

५. **निरीक्षण वा परीक्षण गर्ने अधिकार** : (१) मन्त्रालयले दफा ३ बमोजिम दर्ता भएको होटेल, लज, रेष्टुराँ तथा रिजर्ट, पव तथा बारको नियमित वा आकस्मिक निरीक्षण गर्न गराउन र त्यसमा प्रयोग गरिने खाद्य पदार्थ र अन्य सेवा सुविधा तथा वस्तु सम्बन्धी परीक्षण गर्न गराउन निरीक्षण अधिकारी तोक्न सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम कुनै होटेल, लज, रेष्टुराँ तथा रिजर्ट, पव तथा बारको निरीक्षण वा त्यसमा प्रयोग हुने सामान र सेवा सुविधा परीक्षण गर्दा तोकिएको स्तर बमोजिमको

नपाइएमा मन्त्रालय वा कार्यालय वा निरीक्षण अधिकारीले त्यस्तो होटेल, लज, रेष्टुराँ तथा रिजर्ट, पव तथा बारलाई तोकिएको स्तर कायम गर्न सूचना दिई म्याद दिनेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम म्याद दिंदा पनि तोकिएको स्तर कायम गर्न नसकेमा मन्त्रालयले दफा ४ बमोजिमको स्तर निर्धारण समितिको राय लिई त्यस्तो होटेल, लज, रेष्टुराँ तथा रिजर्ट, पव तथा बारको दर्ता निलम्बन गर्न वा तल्लो स्तरको उपयुक्त वर्गीकरण तोक्न सक्नेछ र त्यसरी निलम्बन वा बर्गीकरण तोक्नुभन्दा पहिला आधार र कारण खोली सफाई पेश गर्ने मौका दिनु पर्नेछ ।

(४) उपदफा (३) बमोजिम दर्ता निलम्बन भएको वा तल्लो स्तरको वर्गीकरणमा तोकिएको होटेल, लज, रेष्टुराँ तथा रिजर्ट, पव तथा बारले साविकमा तोकिएको स्तर कायम गरेमा होटेल, लज, रेष्टुराँ तथा रिजर्ट, पव तथा बारलाई पुनः साविकको स्तरको वर्गीकरणमा दर्ता गर्न वा दर्ता निलम्बन गरिएकोमा निलम्बन फुकुवा गरी पाउँ भनि सम्बन्धित होटेल, लज, रेष्टुराँ तथा रिजर्ट, पव तथा बारले मन्त्रालयमा निवेदन दिन सक्नेछ र त्यसरी निवेदन परेमा तीस दिनभित्र त्यस्तो निवेदन उपर जाँचबुझ गरी आवश्यक निर्णय गरी मन्त्रालयले कार्यालय मार्फत् निर्णयको जानकारी निवेदकलाई तत्काल दिनु पर्नेछ ।

(५) उपदफा (४) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि दर्ता निलम्बन गरिएकोमा त्यसरी निलम्बन गरिएको मितिले एक वर्षसम्म साविकमा तोकिएको स्तर कायम गर्न नसक्ने होटेल, लज, रेष्टुराँ तथा रिजर्ट, पव तथा बारको हकमा मन्त्रालयले आधार र कारण समेत उल्लेख गरी दर्ता खारेज गर्न सक्नेछ र त्यस्तो खारेजीको सूचना सम्बन्धित पक्षलाई निर्णय भएको मितिले पन्ध्र दिनभित्र दिनु पर्नेछ ।

(६) उपदफा (५) बमोजिम दर्ता खारेज गर्ने निर्णय भएमा त्यस्तो निर्णयको जानकारी पाएको तीस दिनभित्र दर्ता खारेजको निर्णय उपर चित्त नबुझ्ने पक्षले सम्बन्धित उच्च अदालतमा पुनरावेदन गर्न सक्नेछ ।

६. <u>मोलको सूचना प्रकाशित गर्नु पर्ने</u> : दफा ३ बमोजिम इजाजत प्राप्त प्रत्येक होटेल, लज, रेष्टुराँ तथा रिजर्ट, पव तथा बारले आफ्नो दर वा मूल्यको सूचना कार्यालय वा तोकिएको अधिकारी समक्ष प्रत्येक आर्थिक वर्ष समाप्त भएको तीस दिनभित्र वा त्यस्तो सेवा प्रदायकले मोल परिवर्तन गरेको सात दिनभित्र पठाई नियमित रुपमा प्रकाशित गरी प्रचार समेत गर्नु पर्नेछ ।

७. <u>पर्यटक स्तरको होटेल, लज, रेष्टुराँ तथा रिजर्ट, पव तथा बार उपर बन्देज</u> : दफा ३ बमोजिम दर्ता नभएको होटेल, लज, रेष्टुराँ तथा रिजर्ट, पव तथा बारले देहायको कुनै काम गर्न गराउन पाउने छैनः-

(क) पर्यटन स्तरको होटेल, लज, रेष्टुराँ तथा रिजर्ट, पव तथा बार भन्ने अर्थ लाग्ने गरी कुनै शब्द वा चिन्ह आफ्नो साइनबोर्ड, विज्ञापन वा कारोवारमा प्रयोग, वा

(ख) पर्यटकको बसोबास वा खानपिनको प्रबन्धको निमित्त विदेशमा सम्पर्क वा विज्ञापन।

८. <u>इजाजतपत्रको अवधि र नवीकरण</u>: (१) पर्यटक स्तरका होटेल, लज, रेष्टुराँ तथा रिजर्ट, पव तथा बारको इजाजतपत्रको अवधि पाँच वर्षको हुनेछ । इजाजतपत्र नवीकरण गराउन चाहनेले

इजाजतपत्रको अवधि समाप्त हुनु अगावै अनुसूची-१ बमोजिमको नवीकरण शुल्क तिरी नवीकरण गराउनु पर्नेछ ।

(२) यो ऐन प्रारम्भ हुनुभन्दा अगाडि प्रचलित कानून बमोजिम इजाजत प्राप्त पर्यटक स्तरका होटेल, लज, रेष्टुराँ तथा रिजर्ट, पव तथा बारले यो ऐन लागू भएको मितिले एक बर्षभित्र नवीकरण गराउनु पर्नेछ ।

तर, यो ऐन प्रारम्भ हुँदा कुनै पर्यटक स्तरका होटेल, लज, रेष्टुराँ तथा रिजर्ट, पव तथा बारले इजाजत पाएको अवधि पाँच बर्षभन्दा कम भएमा पाँच बर्षको अवधि व्यतित भएको मितिले एक बर्षभित्र नवीकरण गराउनु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (१) र (२) बमोजिमको म्यादभित्र कसैले इजाजतपत्र नवीकरण नगराएमा प्रत्येक बर्षको लागि नवीकरण शुल्कको दोब्बर शुल्क तिरी पाँच बर्षभित्र इजाजतपत्र नवीकरण गराउन सक्नेछ ।

(४) उपदफा (३) बमोजिमको म्यादभित्र पनि कसैले इजाजतपत्र नवीकरण नगराएमा त्यस्तो इजाजतपत्र स्वतः रद्द हुनेछ । यसरी इजाजत नवीकरण नगरी रद्द भएमा त्यस्तो पर्यटक स्तरका होटेल वा लज वा रेष्टुराँ तथा रिजर्ट वा पव तथा बारको प्रोप्राइटर वा कुनै पनि साझेदार भएको व्यक्तिको नामबाट एक वर्षसम्म पुनः सोही नाम वा अन्य नामबाट इजाजत दिइने छैन ।

९. **<u>होमस्टे दर्ता र सञ्चालन सम्बन्धी व्यवस्था</u>**: (१) यदि कुनै व्यक्ति वा संस्थाले होमस्टे सञ्चालन गर्न चाहेमा दर्ता गराएर मात्र सञ्चालन गर्नु पर्नेछ ।

(२) होमस्टेको दर्ता, सञ्चालन र नियमन सम्बन्धी कार्यविधि मन्त्रालयले तोके बमोजिम हुनेछ ।

परिच्छेद - ३

एजेन्सी सञ्चालन इजाजत र नवीकरण सम्बन्धी व्यवस्था

१०. **<u>इजाजत लिई एजेन्सी सञ्चालन गर्न सक्ने</u>** : प्रचलित कानून बमोजिम दर्ता भएका फर्म वा कम्पनीले एजेन्सी सञ्चालन गर्नका लागि कार्यालयबाट इजाजत लिई देहाय बमोजिमका एजेन्सी खोल्न सक्नेछन् ।

(क) पर्यटन जलयात्रा (रयाफ्टिङ्ग) एजेन्सी,
(ख) ट्राभल एजेन्सी,
(ग) पर्यटक यातायात एजेन्सी,
(घ) ट्रेकिङ्ग एजेन्सी,
(ङ) साहसिक पर्यटन एजेन्सी।

११. **<u>फर्म वा कम्पनी दर्ता हुनु पर्ने</u>** : (१) प्रदेशभित्र एजेन्सी सञ्चालन गर्न इजाजत लिन चाहनेले अनुसूची-३ बमोजिमको जायजेथा, चालु तथा चुक्ता पूँजी भएको फर्म वा कम्पनी प्रचलित कानून बमोजिम दर्ता गरेको हुनु पर्नेछ।

(२) इजाजतपत्रको लागि दरखास्त दिने एजेन्सीले इजाजतपत्र लिनु अघि इजाजतपत्रको अवधिभर सुरक्षण वापत अनुसूची-३ मा तोकिए बमोजिमको बैंक ग्यारेण्टी मन्त्रालय वा कार्यालयको नाममा राख्नु पर्नेछ ।

(३) यो ऐन प्रारम्भ हुनु अघि इजाजतपत्र लिई सकेका एजेन्सीले इजाजतपत्र नवीकरण गराउँदाका बखत उपदफा (१) बमोजिमको चालू वा चुक्ता पूँजी कायम गरी उपदफा (२) बमोजिमको बैंक ग्यारेण्टी अटुट रहेको प्रमाण पेश गर्नु पर्नेछ ।

(४) यस ऐनमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि कुनै एजेन्सी पब्लिक लिमिटेड कम्पनीको रूपमा दर्ता गर्दा प्रचलित कानून बमोजिम पब्लिक लिमिटेड कम्पनीको लागि आवश्यक चुक्ता पूँजी कायम गर्नु पर्नेछ ।

१२. **इजाजतपत्र सम्बन्धी व्यवस्था :** (१) एजेन्सीको काम गर्न चाहने फर्म वा कम्पनीले यस ऐन बमोजिम इजाजतपत्र लिनु पर्नेछ ।

(२) एजेन्सीको इजाजत लिन चाहने फर्म वा कम्पनीले आवश्यक विवरण सहित कार्यालय समक्ष दरखास्त दिनु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिमको दरखास्त प्राप्त भएपछि कार्यालयले जाँचबुझ गरी दरखास्तवालालाई जलयात्रा वा ट्राभल वा ट्रेकिङ्ग वा पर्यटक यातायात वा साहसिक पर्यटन एजेन्सीको काम गर्न सक्षम देखेमा अनुसूची-४ बमोजिमको शुल्क लिई अनुसूची-५ बमोजिमको ढाँचामा एक महिनाभित्र इजाजतपत्र प्रदान गर्नेछ।

(४) उपदफा (३) बमोजिम इजाजतपत्र प्रदान गर्नका लागि कार्यालयले थप विवरण वा कागजपत्र आवश्यक महशुस गरेमा पन्ध्र दिनको म्याद दिई त्यस्तो विवरण वा कागजपत्र पेश गर्न सम्बन्धित दरखास्तवालालाई आदेश दिन सक्नेछ र दरखास्तवालाले त्यस्तो विवरण वा कागजात तोकिएको म्यादभित्र बुझाउनु पर्नेछ ।

(५) उपदफा (३) र (४) बमोजिम जाँचबुझ गर्दा वा थप विवरण र कागजात अध्ययन गर्दा इजाजत दिन नसकिने देखिएमा इजाजत दिन नसक्ने कारण समेत खुलाई निर्णय गरी निर्णय गरेको मितिले सात दिनभित्र दरखास्तवालालाई लिखित जानकारी दिनु पर्नेछ ।

(६) उपदफा (५) बमोजिमको जानकारी पाउने व्यक्तिले त्यस्तो जानकारी उपर चित्त नबुझेमा तीस दिनभित्र मन्त्रालयमा लिखित निवेदन दिनु पर्नेछ ।

(७) उपदफा (६) बमोजिमको निवेदन प्राप्त भएमा मन्त्रालयले तीस दिनभित्र आवश्यक निर्णय गर्नु पर्नेछ र त्यस्तो निर्णय अन्तिम हुनेछ ।

(८) यो ऐन जारी हुनु अगावै प्रचलित कानून बमोजिम इजाजत प्राप्त एजेन्सी यसै ऐन अन्तर्गत इजाजत प्राप्त भएको मानिनेछ ।

१३. **इजाजतपत्रको अवधि र नवीकरण :** (१) एजेन्सीको इजाजतपत्रको अवधि पाँच वर्षको हुनेछ । इजाजतपत्र नवीकरण गराउन चाहने एजेन्सीले इजाजतपत्रको अवधि समाप्त हुनु अगावै अनुसूची-४ बमोजिमको शुल्क तिरी इजाजतपत्र नवीकरण गराउनु पर्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको म्याद समाप्त भएपछि कसैले इजाजतपत्र नवीकरण गर्न चाहेमा अनुसूची-४ बमोजिमको थप नवीकरण दस्तुर तिरी एक बर्षभित्र इजाजतपत्र नवीकरण गराउन सक्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिमको म्यादभित्र पनि कसैले इजाजतपत्र नवीकरण नगराएमा त्यस्तो इजाजतपत्र स्वतः रद्द हुनेछ । यसरी इजाजत नवीकरण नगरी रद्द भएमा त्यस्तो एजेनसीको प्रोप्राइटर वा कुनै पनि साझेदार भएको व्यक्तिको नामबाट एक वर्षसम्म पुनः सोही नाम वा अन्य नामबाट इजाजत दिइने छैन ।

१४. <u>इजाजतपत्र नदिईने</u>: (१) देहाय बमोजिमको व्यक्ति रहेको फर्म वा कम्पनीलाई कुनै पनि एजेन्सी सञ्चालन वा पर्यटन गतिविधि सञ्चालनको लागि इजाजतपत्र दिइने छैन :-

(क) करार सम्बन्धी प्रचलित कानून बमोजिम करार गर्न योग्यता नभएको व्यक्ति वा फर्म वा कम्पनी,

(ख) साहूको दामासाहीमा परेको व्यक्ति वा फर्म वा कम्पनी,

(ग) दफा १८ बमोजिम कुनै पनि एजेन्सीको इजाजतपत्र खारेज भै सो मितिले तीन बर्ष अवधि भुक्तान गरी नसकेको फर्म वा कम्पनी,

(घ) नैतिक पतन देखिने फौजदारी अभियोगमा दोषी प्रमाणित भई कैदको सजाय पाई कैद भुक्तान भएको एक वर्षको अवधि ननाघेको व्यक्ति,

(ङ) गम्भीर प्रकृतिको फौजदारी अपराधमा अदालतमा मुद्दा चलिरहेको व्यक्ति वा फर्म वा कम्पनी,

(च) कुनै पनि विषयमा कालो सूचीमा परेको अवधि तीन वर्ष व्यतित नगरेको व्यक्ति वा फर्म वा कम्पनी ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको अवस्था भएमा दफा १२ बमोजिम इजाजतप्राप्त फर्म वा कम्पनीको इजाजत मन्त्रालय वा कार्यालयले निलम्बन वा खारेज गर्न सक्नेछ ।

१५. <u>शुल्क बारेको सूचना दिनु पर्ने</u>: यस ऐन बमोजिम इजाजत प्राप्त एजेन्सीले आफूले उपलब्ध गराएको सुविधा वापत पर्यटकबाट लिइने शुल्कको सूचना कार्यालय वा तोकिएको अधिकारी समक्ष प्रत्येक आर्थिक वर्ष समाप्त भएको तीस दिनभित्र वा त्यस्तो सेवा प्रदायकले शुल्क परिवर्तन गरेको सात दिनभित्र पठाई नियमित रुपमा प्रकाशित गरी प्रचार समेत गर्नु पर्नेछ ।

१६. <u>परिवर्त्य विदेशी मुद्रामा बिल भुक्तानी गर्नु पर्ने</u> : (१) यस ऐन बमोजिम एजेन्सीले पर्यटकलाई सेवा उपलब्ध गराउँदा नेपाल सरकारले तोकेको परिवर्त्य विदेशी मुद्रामा बिल भुक्तानी तोकिए बमोजिम गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम नेपालभित्र वा विदेशमा आर्जन गरेको सबै विदेशी मुद्राको कारोबार नेपाल राष्ट्र बैंक मार्फत् गर्नु पर्नेछ ।

१७. <u>इजाजतपत्र निलम्बन तथा खारेज गर्ने</u>: (१) देहायको अवस्थामा कार्यालयले एजेन्सीको इजाजतपत्र बढीमा ६ महिना अवधिसम्मको लागि निलम्बन गर्न सक्नेछ:-

(क) यो ऐन वा यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियमको कुनै कुरा उल्लंघन गरेमा, वा

(ख) मन्त्रालय वा कार्यालयलाई दिनु पर्ने सूचना तोकेको अवधि भित्र नदिएमा वा गलत सूचना दिएमा ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम इजाजतपत्र निलम्बन गर्नु अगाडि आफ्नो सफाई पेश गर्नको लागि मौका दिनु पर्नेछ र यसरी मौका दिंदा कम्तीमा पन्ध्र दिनको म्याद दिनु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (१) बमोजिम निलम्बन भएको एजेन्सीले निलम्बनको अवधि समाप्त भएपछि पुनः सोही प्रकृतिको कार्य गरेमा मन्त्रालयले त्यस्तो एजेन्सीको इजाजतपत्र खारेज गर्नेछ।

(४) उपदफा (३) बमोजिम इजाजतपत्र खारेज गर्ने निर्णय भएमा त्यस्तो निर्णयको जानकारी पाएको तीस दिनभित्र खारेजको निर्णय चित्त नबुझने पक्षले सम्बन्धित उच्च अदालतमा पुनरावेदन गर्न सक्नेछ ।

१८. <u>इजाजतपत्र खारेज गर्दा अपनाउनु पर्ने कार्यविधि</u>: (१) दफा १७ बमोजिम मन्त्रालयले इजाजतपत्र खारेज गर्नु अघि सम्बन्धित इजाजतपत्र प्राप्त फर्म वा कम्पनीलाई पन्ध्र दिनको म्याद दिई स्पष्टिकरण पेश गर्न मौका दिनु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको म्यादभित्र इजाजतपत्र प्राप्त फर्म वा कम्पनीले स्पष्टिकरण पेश नगरेमा वा पेश गरेको स्पष्टिकरण सन्तोषजनक नभएमा मन्त्रालयले त्यस्तो एजेन्सीलाई दिएको इजाजतपत्र खारेज गर्न सक्नेछ ।

१९. <u>कामदार सम्बन्धी व्यवस्था</u>:(१) इजाजतपत्र प्राप्त एजेन्सीले पर्यटकसँग जाने कामदारलाई काम गरेको अवधिको लागि देहाय बमोजिमको सुविधा दिने गरी करार गराएर मात्र काममा लगाउनु पर्नेछ :-

(क) नाईके (पथ प्रदर्शक वा रिभर गाइड वा अन्य) र अन्य कामदारका लागि प्रचलित कानून बमोजिमको दैनिक भत्ता र भ्रमण खर्च,

(ख) आवश्यक पर्ने सुरक्षात्मक सामग्री,

(ग) खाना, औषधि र औषधि उपचारका सरसामान ।

(२) एजेन्सीले जलयात्रा वा ट्राभल वा ट्रेकिङ्गको लागि साथमा जाने कामदारको नाईके तथा कामदारको लागि नेपाल भित्र संस्थापित बीमा कम्पनीबाट देहायको रकममा नघटने गरी व्यक्तिगत दुर्घटना बीमा गराउनु पर्नेछ :-

(क) कामदारको नाईके (पथ प्रदर्शक वा रिभर गाईड वा अन्य नाईके) को लागि तीन लाख पचास हजार रुपैयाँ,

(ख) कामदारको लागि दुई लाख पचास हजार रुपैयाँ,

(३) उपदफा (२) बमोजिम बीमा गरिएको व्यक्तिको दुर्घटनामा परी अङ्गभङ्ग वा मृत्यु भएमा त्यस्तो व्यक्तिले बीमा कम्पनीबाट पाउनु पर्ने रकम निज वा निजको मृत्यु भएमा निजले इच्छाएको व्यक्ति वा इच्छाइएको व्यक्ति पनि नभए निजको नजिकको हकवालालाई दिलाई दिने जिम्मेवारी सम्बन्धित पर्यटक तथा इजाजतपत्र प्राप्त व्यक्तिको हुनेछ ।

(४) उपदफा (३) बमोजिमको रकम पाउने व्यक्ति नाबालक भएमा निजले पाउने रकम सम्बन्धित बीमा कम्पनी वा इजाजतपत्र प्राप्त व्यक्तिले कार्यालयमा बुझाउनु पर्नेछ र कार्यालयले

त्यस्तो नाबालक बालिग नभएसम्म निजको पालन पोषणको आवश्यक व्यवस्था मिलाउनको लागि सो रकमको उपयुक्त व्यवस्था गर्नेछ ।

(५) कामदारको नाईके वा कामदार दुर्घटनामा परी अङ्गभङ्ग बाहेक अन्य चोटपटक लाग्दा गर्नु पर्ने औषधोपचारको लागि सम्बन्धित इजाजतपत्र प्राप्त व्यक्तिले नेपालमा संस्थापित बीमा कम्पनीबाट कम्तिमा पचास हजार रुपैयाँको बीमा गराउनु पर्नेछ ।

(६) कुनै कामदारले एजेन्सीसँग लिन बाकी रहेको पारिश्रमिक भराई पाउन कार्यालय समक्ष दरखास्त दिएमा र त्यसरी दिएको दरखास्त जाँचबुझ गर्दा मनासिव देखिएमा कार्यालयले त्यस्तो एजेन्सीद्वारा कार्यालयको नाममा राखेको बैंक ग्यारेण्टीको रकमबाट कट्टा हुने गरी सम्बन्धित दरखास्तवालालाई रकम भुक्तानी दिन सक्नेछ ।

(७) उपदफा (६) बमोजिम कार्यालयले भुक्तानी दिएमा भुक्तानी दिएको रकम सम्बन्धित इजाजतपत्र प्राप्त व्यक्तिले पैंतीस दिनभित्र पुनः बैंक ग्यारेण्टीको रुपमा कार्यालयको नाममा जम्मा गर्नु पर्नेछ ।

२०. <u>जलयात्रा सम्बन्धी विशेष व्यवस्था</u>: (१) जलयात्राका लागि इजाजत लिन चाहने एजेन्सीले देहायका कुराहरू पूरा गरेको हुनु पर्नेछ :-

(क) जलयात्रा व्यवसायीको नाममा कम्तीमा दुई वटा जलयात्राका साधन भएको,

(ख) जलयात्रा व्यवसाय सञ्चालन गर्न मन्त्रालयले तोके बमोजिमको गुणस्तरका सुरक्षात्मक उपकरण तथा सामग्री भएको,

(ग) मन्त्रालय वा कार्यालयले समय समयमा तोकिदिएको अन्य कुराहरू पूरा गरेको ।

(२) उपदफा (१) को खण्ड (ख) मा उल्लिखित सुरक्षात्मक उपकरण तथा सामग्री मन्त्रालयले तोकेको गुणस्तर बमोजिम भए वा नभएको जाँच गरी प्रतिवेदन पेश गर्नको लागि मन्त्रालयले अध्यक्षसहित सम्बन्धित क्षेत्रका प्रतिनिधि समेत रहने गरी पाँच सदस्यीय समिति गठन गर्नेछ ।

(३) इजाजतपत्र प्राप्त जलयात्रा एजेन्सीले देहाय बमोजिमका शर्तहरू पालन गर्नु पर्नेछः-

(क) जलयात्रामा जलयात्रीलाई लैजानु अघि जलयात्रामा जाने व्यक्तिको नाम र ठेगाना सहितको विवरण कार्यालयमा दर्ता गराउने,

(ख) जलयात्राको लागि खुला गरिएका नदी बाहेक अन्यत्र बिदेशी पर्यटकलाई जलयात्रा नगराउने,

(ग) जलयात्रा व्यवसाय सञ्चालन गर्न मन्त्रालय वा कार्यालयद्वारा तोकिएका आचार सहिता पालन गर्नु पर्ने,

(घ) ऐन तथा नियमावली बमोजिम जलयात्रा व्यवसायीले पालन गर्नु पर्ने अन्य शर्तहरू पालन गर्ने ।

(४) जलयात्रा व्यवसायीले जलयात्रामा जाने पर्यटक तथा नेपाली कामदारलाई जीवन सुरक्षा ज्याकेट (लाईफ ज्याकेट), हेल्मेट जस्ता सुरक्षात्मक सामग्रीहरू उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

(५) जलयात्राको सिलसिलामा कुनै दुर्घटना भएमा त्यस्तो दुर्घटनाको प्राथमिक खोज तथा उद्धार सम्बन्धी कार्य र मृत्यु भएकोमा शव व्यवस्थापन सम्बन्धित जलयात्रा व्यवसायीले गर्नु पर्नेछ ।

(६) जलयात्रा एजेन्सीले जलयात्रामा जाने पर्यटकको दुर्घटना बीमा गराएको हुनु पर्नेछ।

२१. <u>पर्यटक यातायात सम्बन्धी विशेष व्यवस्था</u>ः (१) पर्यटक सवारी र मालवाहक सवारीको मापदण्ड तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

(२) पर्यटक यातायात एजेन्सी सञ्चालन गर्न चाहने फर्म वा कम्पनीसँग तोकिएको मापदण्ड बमोजिमको कम्तीमा छ वटा पर्यटक सवारी वा मालवाहक सवारीको साधन हुनु पर्नेछ।

(३) कार्यालयले देहायको आधारमा कुनै सवारीलाई पर्यटक नम्बर प्लेटमा दर्ता वा परिवर्तनको लागि यातायात व्यवस्था कार्यालयलाई सिफारिस गर्नेछ :-

(क) अनुगमन तथा निरीक्षणबाट उपदफा (१) बमोजिम तोकिएको मापदण्ड पूरा भएको हुनु पर्नेछ,

(ख) इञ्जिन तथा च्याशिस नम्बरसहितको कम्पनी वा फर्मको नाममा दर्ता रहेको सवारी दर्ता प्रमाणको प्रतिलिपि,

(ग) चालक सहितको सीट संख्या खुलेको प्रमाणको प्रतिलिपि,

(घ) सवारी प्रदूषण जाँचपासको प्रमाणको प्रतिलिपि,

(ङ) सवारी साधन, सवारी चालक, सह-चालक, पर्यटक र तेश्रो पक्षको बीमा गरेको प्रमाणको प्रतिलिपि,

(च) सवारी कर तिरेको निस्साको प्रतिलिपि,

(छ) आवधिक प्रतिवेदन, लेखापरीक्षण प्रतिवेदन तथा कर चुक्ता प्रमाणको प्रतिलिपि।

(४) मन्त्रालयको सिफारिसमा यातायात व्यवस्था कार्यालयले उपदफा (१) बमोजिमको मापदण्ड पूरा गरे नगरेको निरीक्षण गरी मापदण्द पूरा गरेको भएमा त्यस्ता सवारीलाई पर्यटक सवारी साधनको रुपमा उपयोग गर्न स्वीकृति दिनेछ ।

(५) उपदफा (४) बमोजिम एक पटक पर्यटक सवारीको रुपमा परिणत भएको सवारी साधनलाई कम्तीमा एक वर्ष नपुगी अन्य प्रकारको सवारी साधनमा परिणत गर्न पाईने छैन ।

(६) सवारी साधन उत्पादन भएको मितिले पाँच वर्षभन्दा बढी पुराना सवारी साधनलाई पर्यटक सवारीको रुपमा परिणत गर्न सिफारिस गरिने छैन ।

(७) इजाजतपत्र बाहकले पर्यटक यातायात सेवा तथा मालवाहक सवारी सेवा सञ्चालनका लागि तोकिएका शर्तहरु पालना गरेको हुनु पर्नेछ ।

(८) एजेन्सीले सवारी साधन, सवारी चालक, सहचालक, पर्यटक र तेश्रो पक्षको लागि नेपालभित्र संस्थापित बीमा कम्पनीबाट प्रचलित कानूनमा उल्लेख भएको रकममा नघटने गरी अनिवार्य बीमा गराउनु पर्नेछ ।

(९) एजेन्सीले प्रत्येक आर्थिक वर्ष समाप्त भएको तीन महिनाभित्र तोकिएको ढाँचामा प्रतिवेदन तयार गरी कार्यालयमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

२२. <u>अन्य पर्यटन व्यवसाय सम्बन्धी व्यवस्था</u>ः (१) अन्य पर्यटन व्यवसाय सम्बन्धि व्यवस्था तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

(२) ट्राभल तथा ट्रेकिङ्ग एजेन्सीले प्रचलित कानून बमोजिम सम्बन्धित निकायबाट अनुमति लिई जंगल सफारी, क्याम्पिङ, हाईकिङ, बर्डवाचिङ जस्ता पर्यटन गतिविधि सञ्चालन गर्न सक्नेछन् ।

परिच्छेद-४
साहसिक पर्यटन सम्बन्धि व्यवस्था

२३. **स्कीइङ्ग तथा हिमतालमा डाईभिङ्ग सम्बन्धी व्यवस्था** : (१) प्रदेशभित्रको कुनै पनि भागमा स्कीइङ्ग तथा हिमतालमा डाईभिङ्ग गर्न चाहने दलले अनुमतिका लागि अनुसूची-६ बमोजिमका कागजात संलग्न गरी इजाजत प्राप्त साहसिक पर्यटन एजेन्सी मार्फत् कार्यालयमा निवेदन दिनु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम निवेदन प्राप्त भएमा कार्यालयले एउटा दलमा अधिकतम बीस जनासम्म मात्र समावेश हुन सक्ने गरी देहाय बमोजिम अनुमति दिन सक्नेछ :-

(क) स्कीइङ्गका लागि बढीमा दश दिनसम्मको लागि,

(ख) डाईभिङ्गका लागि बढीमा तीस दिनसम्मको लागि ।

(३) अनुमति प्राप्त दलले मन्त्रालयका कम्तीमा एस.ई.ई. वा सो सरह उत्तीर्ण निजामती कर्मचारी मध्येबाट मन्त्रालय वा कार्यालयले खटाएको एक जना कर्मचारीलाई देहाय बमोजिमको सुविधा दिने गरी सम्पर्क अधिकृतको रुपमा लैजानु पर्नेछ :-

(क) हिमाली क्षेत्रमा प्रयोग गर्नु पर्ने आवश्यक सामग्री,

(ख) मौसम सुहाउँदो पोशाक,

(ग) प्रचलित कानून बमोजिमको दैनिक भत्ता र भ्रमण खर्च,

(घ) खाना, औषधि र भरियाको सुविधा र

(ङ) अन्य आवश्यक्तानुसार ।

(४) सम्पर्क अधिकृतले अभियान समाप्त भएको मितिले पन्ध्र दिनभित्र अनुसूची-७ बमोजिमको ढाँचामा प्रतिवेदन पेश गर्नु पर्नेछ ।

(५) अनुमति माग गर्ने दलले आफ्नो साथमा जाने सम्पर्क अधिकृत तथा कामदारको अभियान कार्य समाप्त गरी नफर्कुन्जेलसम्मको लागि नेपाल सरकारबाट मान्यता प्राप्त कुनै बीमा कम्पनीसित देहायको रकममा नघट्ने गरी व्यक्तिगत दुर्घटना बीमा गराउनु पर्नेछ :-

(क) सम्पर्क अधिकृत तथा अन्य कामदारको लागि आठ लाख,

(ख) सम्पर्क अधिकृत तथा कामदारको दुर्घटनामा परी सामान्य चोटपटक लाग्दा गर्नु पर्ने औषधोपचारको लागि प्रति व्यक्ति कम्तीमा तीन लाख ।

२४. **अन्य साहसिक पर्यटन सम्बन्धी व्यवस्था** : (१) स्कीईङ्ग र हिमतालमा डाईभिङ्ग बाहेक अन्य साहसिक पर्यटन कृयाकलाप सञ्चालन गर्न अनुमतिका लागि इजाजत प्राप्त साहसिक पर्यटन एजेन्सी मार्फत् अनुसूची-६ बमोजिमका कागजात संलग्न गरी निवेदन दिनु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम निवेदन पर्न आएमा मन्त्रालय वा कार्यालयले एउटा दलमा समावेश हुन सक्ने अधिकतम सदस्य संख्या बीस जनासम्म मात्र हुने गरी बढीमा तीस दिनसम्मको लागि अनुमति दन सक्नेछ ।

(३) अनुमति प्राप्त दलले त्यस्तो साहसिक पर्यटकीय क्रियाकलाप समाप्त भएको मितिले पन्ध्र दिनभित्र सम्पूर्ण विवरणसहितको प्रतिवेदन पेश गर्नु पर्नेछ ।

(४) व्यवसायीले साहसिक पर्यटनको खेलमा भाग लिने प्रत्येक व्यक्ति तथा कामदारलाई कुनै चोटपटक लागेमा उद्दार र उपचारको प्रबन्ध गर्नु पर्नेछ र निजको मुत्यु भएमा प्रचलित कानूनले तोके बमोजिमको क्षतिपूर्ति तथा बीमाको व्यवस्था गर्नु पर्नेछ ।

(५) साहसिक पर्यटनमा भाग लिने व्यक्ति र सञ्चालन हुने स्थलमा काम गर्ने कर्मचारी तथा कामदारहरुको व्यक्तिगत दुर्घटना बीमा गराएको हुनु पर्नेछ ।

२५. **वार्षिक शुल्क तिर्नु पर्ने :** साहसिक पर्यटन एजेन्सीले साहसिक पर्यटन गतिविधि सञ्चालन गर्नु पर्दा अनुसूची-४ बमोजिमको वार्षिक इजाजत शुल्क तिरेर मात्र सञ्चालन गर्नु पर्नेछ ।

२६. **प्रतिवेदन पेश गर्नु पर्ने :** इजाजतपत्र प्राप्त एजेन्सीले प्रत्येक वर्षको श्रावण एक गतेदेखि पौष मसान्तसम्मको र माघ एक गतेदेखि असार मसान्तसम्मको आफ्नो कारोबारको विवरणसहितको प्रतिवेदन सो अवधि भुक्तान भएको मितिले पैंतीस दिनभित्र कार्यालयमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

परिच्छेद -५
गाईड (मार्गदर्शक) सम्बन्धी व्यवस्था

२७. **इजाजतपत्र लिनु पर्ने**: (१) यो ऐन बमोजिम तोकिएका पर्यटकीय स्थानको लागि पथ प्रदर्शक वा रिभर गाइड वा अन्य गाईडको काम गर्न चाहने व्यक्तिले तोकिए बमोजिम इजाजतपत्र लिनु पर्नेछ।

(२) पथप्रदर्शक वा रिभर गाइड वा अन्य गाईडको काम गर्न चाहने व्यक्तिले कार्यालय वा तोकिएको अधिकारी समक्ष तोकिए बमोजिम दरखास्त दिनु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिमको दरखास्त दिने व्यक्तिले तोकिए बमोजिम परीक्षा वा तालिममा सम्मिलित हुनु पर्नेछ र त्यस्ता परीक्षा वा तालिममा उत्तीर्ण हुने व्यक्तिलाई कार्यालय वा तोकिएको अधिकारीले अनुसूची-८ बमोजिमको शुल्क लिई तोकिएको ढाँचामा इजाजतपत्र दिनेछ।

(४) यो ऐन प्रारम्भ हुनु अगाडि प्रचलित कानून बमोजिम इजाजत प्राप्त पथ प्रदर्शक वा रिभर गाइड वा अन्य गाइडको इजाजत यसै ऐन अन्तर्गत प्राप्त भएको मानिनेछ ।

२८. **इजाजतका लागि अयोग्य मानिने** : देहायको व्यक्तिलाई पथ प्रदर्शक वा रिभर गाइड वा अन्य गाईडको इजाजतपत्रका लागि अयोग्य मानिनेछ :-

(क) नैतिक पतन देखिने फौजदारी अभियोगमा दोषी प्रमाणित भई कैदको सजाय भुक्तान भएको दुई वर्ष समय व्यतित नभएको,

(ख) कुनै मानसिक वा सरुवा रोग लागेको,

(ग) मान्यता प्राप्त संस्थाबाट पथ प्रदर्शक वा रिभर गाइड वा अन्य गाईडको तालीम नलिएको,

(घ) यस ऐन बमोजिम पथ प्रदर्शक वा रिभर गाइड वा अन्य गाईड इजाजतपत्र खारेज भई सो मितिले तीन वर्षको अवधि भुक्तान भई नसकेको ।

२९. **इजाजतपत्रको म्याद** : (१) इजाजत पत्रको अवधि पाँच वर्षको हुनेछ ।

(२) इजाजत पत्रको नवीकरण गर्न चाहने इजाजतपत्र प्राप्त व्यक्तिले अनुसूची-८ मा उल्लेखित अवधिभित्र सोहि अनुसूची बमोजिमको शुल्क बुझाई इजाजत पत्र नवीकरण गराउनु पर्नेछ।

(३) उपनियम (२) बमोजिमको अवधिभित्र पनि इजाजतपत्र नवीकरण नगरेमा त्यस्तो इजाजतपत्र स्वतः रद्द हुनेछ ।

३०. **<u>गाइडको वर्गीकरण</u>** : पथ प्रदर्शक वा रिभर गाइड वा अन्य गाइडको वर्गीकरण तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

३१. **<u>इजाजतपत्र हराएमा अर्को इजाजतपत्र लिन सकिने</u>** : (१) कुनै पथ प्रदर्शक वा रिभर गाइड वा अन्य गाइडले प्राप्त गरेको इजाजतपत्र हराएमा तोकिएको म्यादभित्र कार्यालय वा तोकिएको अधिकारीसमक्ष अर्को इजाजतपत्रको लागि दरखास्त दिनु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम कार्यालय वा तोकिएको अधिकारीले पच्चीस रुपैयाँ दस्तुर लिई पुनः अर्को इजाजतपत्र दिन सक्नेछ ।

३२. **<u>गाइडले गर्न नहुने कामहरु</u>** : पथ प्रदर्शक वा रिभर गाइड वा अन्य गाइडले देहायको कुनै काम गर्नु हुँदैन :-

(क) पर्यटकलाई कुनै मालसामान खरीद गर्ने वा अरु कुनै सेवा उपलब्ध गर्ने काममा मद्दत गर्दा सो कामसँग सम्बन्धित विक्रेता वा अरु कुनै व्यक्तिसँग नगदी वा अरु कुनै चिज वस्तु माग्न वा लिन,

(ख) आफूलाई पथ प्रदर्शक बनाउन भनी कुनै पर्यटकलाई बाध्य गर्न,

(ग) आफ्नो इजाजतपत्र अरुलाई दिई पथ प्रदर्शक वा रिभर गाइड वा अन्य गाईडको काम गर्न लगाउन,

(घ) आफूले पथ प्रदर्शन गरेको पर्यटक विरुद्ध कुनै षडयन्त्र गर्न, धोका दिन, निजको कानून विपरीत गोपनियता भंग गर्न,

(ङ) व्यावसायीले उपलब्ध गराएको उपकरण वेचबिखन गर्न,

(च) मन्त्रालय वा कार्यालयबाट जारी गरिएको गाइडले पालना गर्नु पर्ने आचार संहिता विपरीत कार्य गर्न वा कुनै पनि किसिमले खराब आचरण प्रदर्शन गर्न।

३३. **<u>इजाजतपत्र खारेज गर्न सकिने</u>** : (१) देहायको कुनै अवस्थामा कार्यालय वा तोकिएको अधिकारीले कुनै पथ प्रदर्शक वा रिभर गाइड वा अन्य गाइड इजाजतपत्र खारेज गर्न सक्नेछ :-

(क) नैतिक पतन देखिने फौजदारी अभियोगमा दोषी प्रमाणित भई कैद सजाय पाएमा,

(ख) दफा २८ को खण्ड (ख) बमोजिम अयोग्य भएमा,

(ग) दफा ३२ बमोजिमको कुनै कुरा उल्लंघन गरेमा ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम कुनै गाइडको इजाजत खारेज गर्नु अगाडि निजलाई आफ्नो सफाई पेश गर्नको लागि मौका दिनु पर्नेछ र यसरी मौका दिंदा कम्तीमा पन्ध्र दिनको म्याद दिनु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (१) बमोजिम इजाजतपत्र खारेज भएमा त्यस्तो खारेजीको निर्णयमा चित्त नबुझेमा मन्त्रालय समक्ष तीस दिनभित्र निवेदन दिन सक्नेछ र त्यस्तो निवेदन परेको तीस दिनभित्र मन्त्रालयले आवश्यक निर्णय गर्नु पर्नेछ र त्यस्तो निर्णय अन्तिम हुनेछ ।

परिच्छेद - ६
मनोरञ्जनात्मक पर्यटन सम्बन्धि व्यवस्था

३४. **इजाजत लिनु पर्ने** : (१) विदेशी पर्यटक तथा नेपाली नागरिकको मनोरञ्जनका लागि केवलकार, एम्यूज्मेन्ट पार्क, फन पार्क, अन्य मनोरञ्जनात्मक पार्क लगायत स्थापना र सञ्चालन गर्न चाहनेले प्रचलित कानून बमोजिम दर्ता भएको फर्म वा कम्पनी वा सरकारी निकायले देहाय बमोजिमका कागजात संलग्न राखी निवेदन दिनु पर्नेछ :-

(क) सम्भाव्यता अध्ययन प्रतिवेदन,

(ख) मनोरञ्जनात्मक खेलको प्रकार, स्थापना र सञ्चालन हुने स्थानको विवरण र स्वामित्व (नक्सा, जग्गाधनी प्रमाण पुर्जा र जग्गासँग सम्बन्धित कागजात तथा अरुको स्वामित्वको जग्गा भए सम्झौता पत्र),

(ग) सरकारी जग्गा भएमा नेपाल सरकारको स्वीकृति,

(घ) संक्षिप्त वातावरणीय अध्ययन वा प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण वा वातावरणीय प्रभाव मूल्यांकन आवश्यक पर्नेमा सो को स्वीकृत प्रतिवेदन,

(ङ) कम्पनीले व्यवस्थापकीय तथा कानूनी पूर्वाधार खडा गर्न गरेको कार्यसम्पादन सम्बन्धी विवरण,

(च) सम्बद्ध उद्धार सुरक्षा, बीमा एवं अन्य आवश्यक प्रबन्ध,

(छ) अन्य मन्त्रालय वा निकायको स्वीकृति वा सहमति आवश्यक पर्नेमा सो सम्बन्धी कागजात,

(ज) मन्त्रालयले आवश्यक ठानी माग गरेका अन्य कागजात ।

(२) प्राप्त हुन आएको निवेदन उपर आवश्यक जाँचबुझ तथा खेल सञ्चालन हुने स्थानको स्थलगत निरीक्षण गरी प्रतिवेदन प्राप्त भएपछि सो व्यवसाय सञ्चालन गर्न उपयुक्त देखिएमा अनुसूची-४ बमोजिमको दस्तुर लिई मन्त्रालयले इजाजत प्रदान गर्न सक्नेछ ।

(३) उपदफा (२) मा उल्लेख भए बमोजिम स्थलगत निरीक्षणको लागि मन्त्रालयले अधिकृतस्तरको कर्मचारीको संयोजकत्वमा सम्बन्धित क्षेत्रका प्राविधिक सहितको टोली गठन गर्न सक्नेछ।

(४) कसैले उपदफा (१) बमोजिमको काम गर्ने उद्देश्य राखी फर्म वा कम्पनी दर्ताका लागि सिफारिस माग्न आएमा कार्यालयले औचित्य हेरी यस दफा बमोजिम इजाजत प्राप्त भएपछि मात्र सञ्चालन हुने गरी फर्म वा कम्पनी दर्ताका लागि मात्र सिफारिस दिन सक्नेछ ।

(५) उपदफा (४) बमोजिमको सिफारिस गरेकै कारणले सञ्चालन इजाजत दिएको मानिने छैन ।

(६) उपदफा (१) मा उल्लेखित बाहेकका अन्य स्थायी वा निश्चित अवधिका मनोरञ्जनात्मक कृयाकलाप वा खेल सञ्चालन सम्बन्धि व्यवस्था र लाग्ने शुल्क तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

(७) उपदफा (२) बमोजिम मनोरञ्जनात्मक पर्यटन व्यवसायका लागि इजाजतपत्र प्राप्त फर्म वा कम्पनी वा सरकारी निकायले अनुसूची-४ मा तोकिए अनुसार दस्तुर तिरी इजाजतपत्र वार्षिक नविकरण गराउनु पर्नेछ ।

३५. <u>प्रदर्शनी तथा मेला सञ्चालन</u> : (१) कसैले आफ्नो व्यवसाय प्रबर्द्धनका लागि प्रदर्शनी वा मेला सञ्चालन गर्न चाहेमा सम्बन्धित स्थानीय तहको इजाजत लिनु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम प्रदर्शनी वा मेला सञ्चालन गर्न माग भई आएमा त्यस्तो स्थानीय तहले सञ्चालन हुने कृयाकलापको विवरण खोली निश्चित अवधि तोकि सञ्चालन गर्न अनुमति दिन सक्नेछ ।

(३) यस दफा बमोजिम प्रदर्शनी वा मेला स्थलभित्र वा अन्य कुनै स्थानमा निश्चित अवधिका लागि प्रचलित प्रदेश आर्थिक ऐन बमोजिमको शुल्क लिई मनोरञ्जनात्मक खेल वा कृयाकलाप सञ्चालन गर्न सम्बन्धित स्थानीय तहले अनुमति दिन सक्नेछ ।

(४) स्थानीय तहले उपदफा (२) र (३) बमोजिम दिएको अनुमतिको जानकारी सम्बन्धित जिल्ला प्रशासन कार्यालयलाई गराउनु पर्नेछ ।

(५) यस दफा बमोजिम प्राप्त हुने राजश्वको बाँडफाँड प्रचलित प्रदेश आर्थिक ऐन अनुसार हुनेछ ।

३६. <u>सुरक्षा व्यवस्था</u> : (१) व्यवसायीले मनोरञ्जनात्मक खेलमा भाग लिने प्रत्येक व्यक्ति तथा कामदारलाई कुनै चोटपटक लागेमा उद्दार र उपचारको प्रबन्ध गर्नु पर्नेछ र निजको मुत्यु भएमा प्रचलित कानूनले तोके बमोजिमको क्षतिपूर्ति तथा बीमाको व्यवस्था गर्नु पर्नेछ ।

(२) मनोरञ्जनात्मक खेलमा भाग लिने व्यक्ति र सञ्चालन हुने स्थलमा काम गर्ने कर्मचारी तथा कामदारको व्यक्तिगत दुर्घटना बीमा गराएको हुनु पर्नेछ ।

परिच्छेद– ७

<u>पर्यटकीय पूर्वाधार विकास</u>

३७. <u>पर्यटकीय क्षेत्रको पूर्वाधार विकास</u> : (१) प्रदेश सरकारले पर्यटकीय क्षेत्रलाई आकर्षक एवं सुविधायुक्त बनाउन गुरुयोजना बनाई आवश्यक पूर्वाधारको विकास गर्न सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम पूर्वाधार विकास गर्दा प्रदेश सरकार आफैले लगानी गरी वा स्थानीय तह वा निजी क्षेत्रको साझेदारीमा पूर्वाधार विकास गर्न सक्नेछ ।

(३) प्रदेश सरकारले निजी क्षेत्रको लगानी आकर्षित गर्न होटेल, लज, रिजर्ट लगायत निजी क्षेत्रबाट हुन सक्ने अन्य पर्यटन पूर्वाधारको निर्माणका लागि आवश्यक पर्ने सरकारी वा निजी जग्गा प्रचलित कानून बमोजिम प्राप्त गर्नका लागि सहजिकरण गर्न सक्नेछ ।

(४) प्रदेश सरकारले आफ्नै लगानीमा निर्माण गरेका पर्यटन पूर्वाधारका संरचना सञ्चालनका लागि तोकिए बमोजिम वर्गीकरण गरी आफैं सञ्चालन गर्न वा निजी क्षेत्रलाई लिजमा दिन वा स्थानीय तहलाई हस्तान्तरण गर्न सक्नेछ ।

(५) उपदफा (४) बमोजिम सञ्चालन हुने पर्यटकीय संरचनाको शुल्क तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

(६) प्रदेश सरकारले प्रदेशभित्र रहेका पर्यटकीय गन्तव्यको पहिचान गरी संरक्षण र पूर्वाधार विकासका कामहरु सञ्चालन गर्न सक्नेछ ।

३८. **उपभोक्ता समिति मार्फत गर्ने** : (१) प्रदेश सरकारले तोकिए बमोजिमका पर्यटन पूर्वाधारका कामहरु सार्वजनिक खरिद सम्बन्धी प्रचलित कानूनको अधिनमा रही उपभोक्ता समिति मार्फत् गर्न गराउन सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम उपभोक्ता समिति मार्फत् भए गरेका कामको सञ्चालन तथा आवश्यक मरम्मत सम्बन्धित स्थानीय तहको समन्वयमा उपभोक्ता समितिले नै गर्नु पर्नेछ ।

(३) उपभोक्ता समिति सम्बन्धि अन्य व्यवस्था तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

३९. **पर्यटकीय क्षेत्रको घोषणा** : (१) प्रदेश सरकारले प्रदेशभित्रको पर्यटकीय दृष्टिकोणले महत्वपूर्ण खास क्षेत्रलाई पर्यटकीय क्षेत्र वा पर्यटकीय ग्राम घोषणा गर्न सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम घोषणा गरिएका पर्यटकीय क्षेत्र वा पर्यटकीय ग्रामको संरक्षण तथा व्यवस्थापन तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

परिच्छेद -८
सम्पदा संरक्षण

४०. **सम्पदाको संरक्षण** : (१) प्रदेशभित्र रहेका सम्पदाको संरक्षण गर्नु प्रदेश सरकार र सम्बन्धित स्थानीय तहको कर्तव्य हुनेछ ।

(२) प्रदेश सरकारले आफ्नो प्रदेशभित्र रहेका र विश्व सम्पदा सूचीमा परेका लगायत सबै सम्पदाको पञ्जिका तथा विवरण तयार गरी अभिलेख राख्नु पर्नेछ ।

(३) प्रदेश सरकारले प्रदेशभित्र रहेका प्राकृतिक, ऐतिहासिक, धार्मिक, साँस्कृतिक, राजनैतिक वा अन्य महत्वपूर्ण सम्पदालाई प्रदेश राजपत्रमा सूचना प्रकाशित गरी विशेष प्रदेश सम्पदा घोषणा गर्न सक्नेछ ।

४१. **प्रतिष्ठान वा समिति गठन गर्न सक्ने** : (१) प्रदेश सरकारले प्रदेश राजपत्रमा आदेश जारी गरी प्रदेशभित्र रहेका सम्पदाको संरक्षण र व्यवस्थापनका लागि प्रतिष्ठान वा समिति गठन गर्न सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम गठन हुने प्रतिष्ठान वा समितिको व्यवस्थापनका लागि आदेशमा तोकिए बमोजिम बढिमा एघार सदस्य रहनेछन् ।

(३) उपदफा (१) बमोजिम गठन भएको प्रतिष्ठान वा समितिको छुट्टै कोष हुनेछ र त्यस्तो कोषमा देहायको रकम रहनेछ :-

(क) नेपाल सरकारबाट प्राप्त अनुदान तथा अन्य रकम,

(ख) प्रदेश सरकारबाट प्राप्त रकम,

(ग) विदेशी सरकार वा राष्ट्रिय वा अन्तर्राष्ट्रिय संघ-संस्थाबाट प्राप्त सहयोग वा अनुदान रकम,

(घ) स्वदेशी तथा विदेशी संघ संस्था वा व्यक्तिबाट प्राप्त दान दातव्य वा उपहार वा

(ङ) अन्य कुनै स्रोतबाट प्राप्त रकम ।

(४) प्रतिष्ठान वा समितिको अन्य काम, कर्तव्य र अधिकार, कोषको सञ्चालन, लेखा परीक्षण, प्रतिवेदन लगायतका अन्य व्यवस्था आदेशमा तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

(५) विदेशी सरकार, अन्तर्राष्ट्रिय संघ, संस्था वा विदेशी संघ, संस्था वा व्यक्तिबाट कुनै पनि किसिमको सहयोग, अनुदान, दान, दातव्य वा उपहार लिनु अगावै प्रतिष्ठान वा समितिले प्रदेश सरकार मार्फत् नेपाल सरकारको स्वीकृति लिनु पर्नेछ ।

(६) उपदफा (१) बमोजिमको प्रतिष्ठान वा समिति गठन भएका सम्पदाको संरक्षण र व्यवस्थापन गर्दा गरिने पर्यटकीय गतिविधिबाट प्राप्त रकमको पचास प्रतिशत प्रतिष्ठान वा समितिको कोषमा जम्मा हुनेछ र बाकी पचास प्रतिशत प्रदेश सञ्चित कोषमा जम्मा हुनेछ ।

४२. <u>उपभोक्ता समूह गठन गर्न सक्ने</u> : (१) स्थानीय तहले विश्व सम्पदा सूचीमा परेका र विशेष प्रदेश सम्पदा घोषित बाहेकका सम्पदाको संरक्षण र व्यवस्थापनका लागि तोकिए वमोजिम सम्बन्धित सम्पदाको स्वामित्व रहेको निकायको सहमतिमा उपभोक्ता समूह गठन गर्न सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम गठन भएको समूहको आफ्नो छुट्टै कोष रहनेछ र कोषको सञ्चालन तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

(३) उपदफा (१) बमोजिम गठन भएको समूहको अन्य काम, कर्तव्य र अधिकार, कोषको सञ्चालन, लेखा परीक्षण, प्रतिवेदन लगायतका अन्य व्यवस्था तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

(४) उपदफा (१) बमोजिमको उपभोक्ता समूहबाट संरक्षण र व्यवस्थापन भइरहेको सम्पदालाई स्थानीय तहको सहमतिमा प्रदेश सरकारले दफा ४१ को उपदफा (१) बमोजिम प्रतिष्ठान वा समिति गठन गरी संरक्षण र व्यवस्थापन गर्न सक्नेछ ।

(५) उपदफा (४) बमोजिम प्रतिष्ठान वा समिति गठन भएमा उपदफा (१) बमोजिम गठन भएको उपभोक्ता समूह स्वतः खारेज भएको मानिनेछ र उपदफा (२) बमोजिमको कोष स्वतः दफा ४१ को उपदफा (३) मा गाभिनेछ।

४३. <u>रोक लगाउन सक्ने</u> : प्रदेश सरकारले प्रदेश राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी सम्पदा वरिपरि तथा धार्मिक, साँस्कृतिक, ऐतिहासिक तथा अन्य बिशेष महत्वका पर्यटकीय स्थानमा निश्चित किसिमका पूर्वाधार निर्माण तथा अन्य कृयाकलाप गर्न नपाउने गरी रोक लगाउने गरी आदेश जारी गर्न सक्नेछ ।

परिच्छेद -९

<u>दण्ड जरिवाना सम्बन्धि व्यवस्था</u>

४४. **<u>दण्ड जरिवाना</u>** : (१) दफा ३ बमोजिम दर्ता नगराई पर्यटक स्तरको हो भनी कुनै होटेल, लज, रेष्टुराँ तथा रिजर्ट, पव तथा बार सञ्चालन गरेमा कार्यालयले पहिलो पटक भए पच्चीस हजार रुपैयाँसम्म, दोश्रो पटक भए पचास हजार रुपैयाँसम्म र तेश्रो पटकदेखि प्रत्येक पटकको एक लाख रुपैयाँ जरिवाना गर्न सक्नेछ ।

(२) दफा ७ को बर्खिलाप कुनै शब्द वा चिन्ह प्रयोग गरेमा वा अनुमति विना विदेशीसँग सोझै सम्पर्क राखेमा कार्यालयले पहिलो पटक भए पच्चीस हजार रुपैयाँसम्म, दोश्रो पटक भए पचास हजार रुपैयाँसम्म र तेश्रो पटकदेखि प्रत्येक पटकको एक लाख रुपैयाँ जरिवाना गर्न सक्नेछ ।

(३) यस ऐन बमोजिम मन्त्रालय वा तोकिएको निकायबाट खटिएका कर्मचारीलाई होटेल, लज, रेष्टुराँ तथा रिजर्ट, पव वा बार निरीक्षण गर्न वा त्यसमा प्रयोग गरिने खाने पिउने सामानहरुको परीक्षण गर्न कसैलै बाधा विरोध गरेमा त्यस्तो व्यक्तिलाई निरीक्षणमा खटिएको अधिकारीले एक लाख रुपैयाँसम्म जरिवाना गर्न सक्नेछ ।

(४) यस ऐन बमोजिम इजाजतपत्र नलिई कसैले एजेन्सी खोलेमा वा त्यस्तो एजेन्सी नखोली सो सम्बन्धी कारोबार गरेमा वा गर्न खोजेमा कार्यालयले त्यस्तो एजेन्सी वा कारोबार बन्द गर्न लगाई निजलाई पच्चीस हजार रुपैयाँसम्म जरिवाना गर्न सक्नेछ ।

(५) दफा १४ वा १७ बमोजिम एजेन्सीको इजाजतपत्र निलम्बन भएको अवस्थामा कसैले एजेन्सी सम्बन्धी काम गरेमा कार्यालयले निजलाई पचास हजार रुपैयाँसम्म जरिवाना गर्न सक्नेछ र त्यस्तो फर्म वा कम्पनीले पाएको एजेन्सीको इजाजतपत्र समेत खारेज गर्नेछ ।

(६) दफा १५ बमोजिमको शुल्क सम्बन्धी सूचना प्रकाशित नगर्ने व्यक्ति वा फर्म वा कम्पनीलाई कार्यालयले पहिलो पटक कसुर गरेको भए पचास हजार रुपैयाँसम्म र दोश्रो पटकदेखि पटकैपिच्छे एक लाख रुपैयाँ जरिवाना गर्न सक्नेछ ।

(७) कुनै व्यक्ति, फर्म, कम्पनी वा अनलाईन सेवा प्रदान गर्नेले यस ऐन बमोजिम ट्राभल एजेन्सीको इजाजतपत्र नलिई हवाई सेवाको टिकट खरिद बिक्री (टिकेटिङ्ग) वा जनरल सेल्स एजेण्ट (जि.एस.ए.) को रुपमा काम गर्न पाउने छैन र त्यस्तो काम गरेमा कार्यालयले कसुरको मात्रा हेरी पचास लाख रुपैयाँसम्म जरिवाना गर्न सक्नेछ ।

(८) यस ऐन बमोजिम इजाजतपत्र प्राप्त नगरी पथ प्रदर्शक वा रिभर गाइड वा अन्य गाइडको काम गरेमा कार्यालयले पच्चीसहजार रुपैयाँसम्म जरिवाना गरी निजलाई दुई वर्षसम्म पथ पदर्शकको कार्य गर्न नपाउने गरी प्रतिबन्ध लगाउन सक्नेछ ।

(९) यस ऐन बमोजिम इजाजतपत्र नवीकरण नगरी पथ प्रदर्शक वा रिभर गाइड वा अन्य गाइडको काम चालु राखेमा कार्यालयले पच्चीस हजार रुपैयाँसम्म जरिवाना र एक वर्षसम्म पथ प्रदर्शक वा रिभर गाइड वा अन्य गाइडको कार्य गर्न नपाउने गरी प्रतिबन्ध लगाउन सक्नेछ।

(१०) उपदफा (८) मा लेखिए देखी बाहेक कुनै पथ प्रदर्शक वा रिभर गाइड वा अन्य गाइडले यो ऐन वा यस ऐन अन्तर्गत जारी भएको नियम वा आदेशको पालना नगरेमा कार्यालयले पच्चीस हजार रुपैयाँसम्म जरिवाना गर्न सक्नेछ ।

(११) यस ऐन बमोजिम इजाजतपत्र नलिई कसैले मनोरञ्जनात्मक पर्यटन सम्बन्धि व्यवसाय स्थापना वा सञ्चालन गरेमा वा गर्न खोजेमा कार्यालयले त्यस्तो कारोबार बन्द गराई प्रयोग भएको सामाग्री जफत गर्नेछ र निजलाई एकलाख रुपैयाँ जरिवाना गर्नेछ ।

(१२) यस ऐन बमोजिम इजाजत प्राप्त व्यवसायीले देहायको कुनै काम गरेमा कार्यालयले पचास हजार रुपैयाँसम्म जरिवाना गर्न सक्नेछ :-

(क) यस ऐन बमोजिम निषेध गरिएको कुनै काम गरेमा, वा

(ख) यस ऐन बमोजिम दिनु पर्ने सूचना वा जानकारी नदिएमा वा पेश गर्नु पर्ने प्रतिवेदन समयमै पेश नगरेमा, वा

(ग) निरीक्षण गर्न वा जाँच्न खटिएको कर्मचारीलाई निरीक्षण गर्न वा जाँच्न बाधा विरोध गरेमा, वा

(घ) यस ऐन बमोजिमको निर्देशन पालना नगरेमा ।

(१३) दफा ४६ को विपरीत काम गरेमा उपदफा (१) देखि उपदफा (१२) सम्मको हकमा सोहि बमोजिम र अन्यको हकमा कामको प्रकृति हेरी कार्यालयले बढीमा रु. एक लाखसम्म जरिवाना गर्न सक्नेछ ।

४५. <u>पुनरावेदन</u> : दफा ४४ बमोजिम गरेको जरिवानामा चित्त नबुझ्नेले पैंतीस दिनभित्र सम्बन्धित जिल्ला अदालत समक्ष पुनरावेदन गर्न सक्नेछ ।

परिच्छेद -१०
विविध

४६. <u>अनलाईन सेवा प्रदायकले अनुमति लिनु पर्ने</u> : (१) ईन्टरनेट (Internet) लाई माध्यम बनाई ऐजेन्सीको काम गर्न वा पर्यटनसँग सम्बन्धित अन्य कुनै पनि गतिविधि गर्न अनलाईन सेवा प्रदान गर्न चाहनेले यस ऐनमा उल्लेखित शुल्कमा सोही बराबरको थप शुल्क तिरी कार्यालयबाट अनुमति लिनु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) पर्यटन गतिविधि वा सेवा सञ्चालन सम्बन्धि अन्य व्यवस्था तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

४७. <u>पर्यटन सेवा शुल्क लाग्ने</u> : यस ऐन बमोजिम पर्यटकीय गतिविधि सञ्चालन गर्न इजाजत प्राप्त व्यक्ति, फर्म, कम्पनी, एजेन्सी, होटेल वा अन्य निकायले प्रत्येक पर्यटकले भुक्तानी गरेको कुल रकमको दुई प्रतिशतले हुन आउने रकम सेवा शुल्क वापत प्रदेश संचित कोषमा जम्मा गर्नु पर्नेछ ।

४८. <u>विदेशी पर्यटकले ल्याएको मालसामान खरीद बिक्रीमा प्रतिवन्ध</u> : (१) प्रदेश सरकारले प्रदेश राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी कुनै मालसामान कुनै पर्यटकले प्रदेशभित्र ल्याई बिक्री वा दान दातव्य गरी वा अरु कुनै प्रकारबाट हक छाडी दिन नपाउने गरी प्रतिबन्ध लगाउन आदेश जारी गर्न सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम जारी भएको आदेश विपरीत कुनै मालसामान लिए दिएमा लिनेबाट सम्बन्धित मालसामान जफत गरी लिने र दिने दुवैलाई कार्यालय वा तोकिएको अधिकारीले विगो बमोजिम जरिवाना गर्न सक्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम कार्यालय वा तोकिएको अधिकारीले दिएको आदेशमा चित्त नबुझ्ने व्यक्तिले तीस दिनभित्र जिल्ला अदालत समक्ष पुनरावेदन गर्न सक्नेछ ।

४९. **फोहरमैलाको व्यवस्थापन :** (१) पर्यटन गतिविधिमा प्रयोग भएका वस्तु वा त्यसबाट निस्केको फोहरमैला व्यवस्थापन गर्ने प्रयोजनको लागि फोहरमैलालाई देहाय बमोजिम वर्गीकरण गरिएको छः-

(क) नष्ट गर्न सकिने फोहरमैला, र

(ख) पुनः प्रशोधन गर्न सकिने फोहरमैला ।

(२) इजाजत प्राप्त एजेन्सीले उपदफा (१) को खण्ड (क) बमोजिमका फोहरमैला पानीघाट वा सार्वजनिक महत्व वा सन्धिसर्पन नपर्ने ठाउँमा पुर्‍याई उक्त वस्तुको प्रकृति अनुसार जलाउने, नष्ट गर्ने वा खाडल खनी पुर्ने व्यवस्था गर्नु पर्नेछ ।

(३) इजाजत प्राप्त एजेन्सीले उपदफा (१) को खण्ड (ख) बमोजिमका फोहरमैला मन्त्रालयले तोकेको निकाय वा संस्थालाई बुझाउनु पर्नेछ ।

(४) उपदफा (३) बमोजिम फोहरमैला व्यवस्थापन गर्नमन्त्रालयले तोकेको निकाय वा संस्थाले एजेन्सीसँग तोकिए बमोजिमको शुल्क लिन सक्नेछ ।

(५) उपदफा (४) बमोजिम शुल्क उपलब्ध नगराएमा कार्यालयमा बैंक ग्यारेण्टीको रुपमा राखेको रकमबाट कट्टा हुने गरी फोहरमैला व्यवस्थापन गर्न तोकेको निकाय वा संस्थालाई उपलव्ध गराइनेछ ।

(६) उपदफा (५) बमोजिम रकम उपलब्ध गराएमा सम्बन्धित व्यवसायीले बैंक ग्यारेण्टी बराबरको रकम पैतींस दिनभित्र दाखिला गर्नु पर्नेछ ।

५०. **प्रतिवेदन वा विवरण पेश गर्नु पर्ने :** (१) यस ऐन बमोजिम पर्यटकीय गतिविधि सञ्चालन गर्ने व्यवसायीले तोकिए बमोजिम आवधिक प्रतिवेदन मन्त्रालय वा कार्यालय समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) मा लेखिएदेखि बाहेक मन्त्रालयले समय समयमा यस ऐन बमोजिम इजाजत प्राप्त गरी पर्यटन व्यवसाय सञ्चालन गर्ने, गराउने फर्म वा व्यक्तिसँग आवश्यक देखिएमा अन्य विवरण समेत माग गर्न सक्नेछ ।

(३) प्रदेश सरकारले यस ऐन बमोजिम सञ्चालन हुने पर्यटकिय गतिविधिमा जुनसुकै समयमा निरीक्षण गरी निर्देशन दिन र पर्यटकिय गतिविधि सञ्चालन गर्न इजाजत प्राप्त निकायको हिसाब किताब तथा अन्य अभिलेख जाँच्न जँचाउन सक्नेछ ।

(४) मन्त्रालयले इजाजतपत्र प्राप्तवाला व्यक्ति, फर्म वा कम्पनीले पालन गर्नु पर्ने आचारसंहिता बनाई लागू गर्न सक्नेछ र त्यस्तो आचारसंहिताको पालना गर्नु सम्बन्धित इजाजतपत्र प्राप्त व्यक्तिको कर्तव्य हुनेछ ।

५१.	**अरुलाई काम गर्न दिन नहुने** : एजेन्सीको इजाजतपत्र प्राप्त व्यक्ति वा होटेल वा लज वा यस ऐन बमोजिमको अन्य पर्यटन व्यवसाय दर्ता गराउने फर्म वा व्यक्तिले आफ्नो व्यवसाय अरुलाई धितो बन्धक दिन वा अरु कुनै किसिमले आफ्नो व्यवसायको नामबाट अरु कसैलाई त्यस्तो व्यवसाय सञ्चालन गर्न दिनु हुँदैन ।

तर, यस ऐन बमोजिम इजाजत लिई सञ्चालन गरेको पर्यटन व्यवसायले कुनै बैंक तथा वित्तिय संस्थासँग कारोबार गर्न यस दफाले बाधा पुऱ्याएको मानिने छैन ।

५२.	**नेपाली पर्यटक सम्बन्धी विशेष व्यवस्था** : प्रदेश सरकारले समय समयमा सूचना प्रकाशन गरी यस ऐनमा उल्लेखित कुनै व्यवस्था नेपाली पर्यटकहरुको सम्बन्धमा लागू नहुने गरी तोकिदिन सक्नेछ ।

५३.	**विवरणमा हेरफेर भएमा सूचना दिनु पर्ने** : एजेन्सीको इजाजतपत्रको लागि वा होटेल, लज, रेष्टुराँ तथा रिजर्ट, पव तथा बार वा पर्यटन व्यवसायको दर्ताको लागि दरखास्त दिंदा खुलाएको विवरणमा कुनै हेरफेर गरिएमा सो गरेको तीस दिनभित्र उक्त व्यवहोराको सूचना पर्यटन व्यवसाय सञ्चालन गर्न इजाजतपत्र प्राप्त व्यक्ति वा फर्म वा कम्पनीले कार्यालय समक्ष सूचना दिनु पर्नेछ।

५४.	**व्यवसाय बन्द गर्नु परेमा सूचना दिनु पर्ने** : (१) यस ऐन बमोजिम कुनै पर्यटन व्यवसाय दर्ता गरी सञ्चालन गर्ने व्यक्ति वा फर्म वा कम्पनीले आफ्नो व्यवसाय बन्द गरेमा बन्द गरेको मितिले तीस दिनभित्र मन्त्रालय वा कार्यालय समक्ष सूचना दिनु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको सूचना नदिएमा निजले प्रदेश सरकारलाई बुझाउनु पर्ने दायित्वबाट उन्मुक्ति पाउने छैन ।

५५.	**छुट दिन सक्ने** : प्रदेश सरकारले प्रदेश राजपत्रमा सूचना प्रकाशित गरी यस ऐन बमोजिम लाग्ने ईजाजत शुल्क तथा नविकरण शुल्कमा आंशिक वा पूरै छुट दिन सक्नेछ ।

५६.	**रोक लगाउन सक्ने** : प्रदेश सरकारले प्रदेश राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी निश्चित स्थानमा, निश्चित अवधिका लागि निश्चित व्यवसायको ईजाजत नदिने गरी रोक लगाउन सक्नेछ ।

५७.	**पर्यटक प्रहरी सम्बन्धी व्यवस्था**: (१) पर्यटकीय क्षेत्र र स्वदेशी तथा विदेशी पर्यटकको सुरक्षा सम्बन्धी कार्य गर्न प्रदेश सरकारले प्रदेश प्रहरीलाई पर्यटक प्रहरीको रुपमा खटाउन सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम खटिने प्रहरीको सञ्चालन र व्यवस्थापन मन्त्रालयले सम्बन्धित प्रदेश प्रहरी हेर्ने मन्त्रालयको सहमतिमा तोकिए बमोजिम गर्नेछ ।

५८.	**अधिकार प्रत्यायोजन गर्न सक्ने** : (१) यस ऐन बमोजिम प्रदेश सरकारलाई प्राप्त अधिकार मध्ये सबै वा केही अधिकार मन्त्रालयलाई प्रत्यायोजन गर्न सक्नेछ ।

(२) यस ऐन बमोजिम मन्त्रालयलाई प्राप्त अधिकार मध्ये सबै वा केही अधिकार मातहतको कार्यालय वा कुनै अधिकारी तोकी त्यस्तो अधिकारीलाई प्रत्यायोजन गर्न सक्नेछ ।

तर दण्ड जरिवाना सम्बन्धी कार्यवाही गर्ने अधिकार प्रत्यायोजन गर्न पाइने छैन ।

५९.	**इजाजतपत्रको भाषा** : यस ऐन अन्तर्गतका फारामहरु नेपाली तथा अङ्ग्रेजी भाषामा छपाई गरी प्रयोग गर्न सकिनेछ ।

६०. **<u>अनुसूचीमा हेरफेर वा थपघट गर्न सक्ने</u>**: प्रदेश सरकारले प्रदेश राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी अनुसूचीमा आवश्यक हेरफेर वा थपघट गर्न सक्नेछ ।

६१. **<u>यसै ऐन बमोजिम हुने</u>** : यस ऐनमा लेखिएका कुराहरुको हकमा यसै ऐन बमोजिम र अन्य कुराको हकमा सो सम्बन्धी व्यवस्था प्रदेश कानूनमा भए सोही बमोजिम र नभए प्रचलित संघीय कानून बमोजिम हुनेछ ।

६२. **<u>प्रभावकारिता मापन गरिने</u>** : मन्त्रालयले यो ऐन प्रारम्भ भएको पहिलो वर्ष र त्यसपछि प्रत्येक तीन/तीन वर्षमा यस ऐनको कार्यान्वयनको प्रभावकारिता अध्ययन गरी सो को प्रतिवेदन प्रदेश सरकार मार्फत् प्रदेश सभाको सम्बन्धित समिति समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ ।

६३. **<u>नियम, निर्देशिका, कार्यविधि एवं मापदण्ड बनाउने अधिकार</u>** : (१) यस ऐनको उद्देश्य कार्यान्वयन गर्न प्रदेश सरकारले आवश्यक नियम बनाउन सक्नेछ ।

(२) मन्त्रालयले यस ऐन तथा नियमको अधिनमा रही निर्देशिका, कार्यविधि एवं मापदण्ड बनाउन सक्नेछ ।

६४. **<u>बचाउ</u>** : यस ऐनको कार्य क्षेत्रभित्र परेका यो ऐन जारी हुनु अघि प्रदेश सरकार र अन्तर्गतका निकायबाट भए गरेका कामहरु यसै ऐन अन्तर्गत भए गरेको मानिनेछ ।

अनुसूची- १

(दफा ३ को उपदफा (५) र दफा ८ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

दर्ता तथा नवीकरण शुल्क

१. पर्यटक स्तरको होटेल, पर्यटक आवास, लज, रेष्टुराँ तथा रिजर्ट,पव तथा बार दर्ता तथा नवीकरण शुल्क :

सि.नं.	होटेलको किसिम	दर्ता शुल्क रु.	नवीकरण शुल्क रु.				कैफियत
			म्यादभित्र	म्याद नाघेको			
				तीन महिनासम्म थप	छ महिनासम्म थप	एक वर्षसम्म थप	
१	साधारण होटेल	५,०००	५,०००	२५%	५०%	१००%	
२	पर्यटक आवास (साधारण)	१०,०००	१०,०००	२५%	५०%	१००%	
३	पर्यटक आवास (डिलक्स)	४०,०००	४०,०००	२५%	५०%	१००%	
४	लज, रेष्टूराँ तथा रिजर्ट, पव तथा बार	५,०००	५,०००	२५%	५०%	१००%	

अनुसूची - २
(दफा ३ को उपदफा (५) सँग सम्बन्धित)

पर्यटक स्तरको होटेल, लज, रेष्टुराँ तथारिजर्ट, पव तथा बारसञ्चालनइजाजतपत्र

इजाजतपत्र संख्या:

निम्न लेखिएको विवरण भएको **पर्यटक स्तरको होटेल / लज / रेष्टुराँ तथा रिजर्ट / पव तथा बार** सञ्चालन गर्न प्रदेश पर्यटन ऐन, २०७७ बमोजिम यो इजाजतपत्र दिइएको छ ।

१. **इजाजतपत्र प्राप्त फर्म वा कम्पनीको**
   (क) नामः
   (ख) ठेगानाः
   (ग) धनी/संस्थापक शेयर धनी/प्रोप्राइटरको नाम र विवरणः

२. **पर्यटक स्तरको होटेल / लज / रेष्टुराँ तथा रिजर्ट / पव तथा बारको**
   (क) नामः
   (ख) कार्यालय रहने ठेगानाः
   (ग) शाखा कार्यालय रहने ठेगानाः

३. **अवधिः .... देखि .... सम्म**

इजाजतपत्र दिने अधिकारीको

दस्तखत

नाम:

पद :

मिति : कार्यालयको छाप

इजाजतपत्र नवीकरणको विवरण

नवीकरण मिति	नवीकरणको अवधि	नवीकरण गर्ने अधिकारीको		कैफियत
		नाम	हस्ताक्षर	

१. यो प्रमाणपत्रको अवधि पाँच बर्षको हुनेछ र समय समाप्त हुनु अगाडि नवीकरण गराउनु पर्नेछ ।
२. यो प्रमाणपत्र हराएमा वा च्यातिएमा पुन प्रतिलिपी लिनका लागि एक हजार रुपैयाँ लाग्नेछ ।

अनुसूची -३
(दफा ११ को उपदफा (१) र उपदफा (२) सँग सम्बन्धित)

फर्म वा कम्पनीको पूँजी र सुरक्षण रकम

१. एजेन्सी सञ्चालनका लागि आवश्यक फर्म वा कम्पनीको पूँजी

सि. नं	एजेन्सी	फर्म/ कम्पनी	चालु वा चुक्ता पूँजी रु. (कम्तीमा)	कैफियत
१	साहसिक पर्यटन तथा जलयात्रा एजेन्सी	फर्म	२५,००,०००	
		कम्पनी	५०,००,०००	
२	ट्राभल एजेन्सी	फर्म	२५,००,०००	
		कम्पनी	५०,००,०००	
३	ट्रेकिङ्ग एजेन्सी	फर्म	२५,००,०००	
		कम्पनी	५०,००,०००	
४	पर्यटक यातायात एजेन्सी	फर्म	२५,००,०००	
		कम्पनी	५०,००,०००	

२. एजेन्सी सञ्चालनका लागि आवश्यक सुरक्षण रकम :

(क) साहसिक पर्यटन तथा जलयात्रा एजेन्सीको हकमा कम्तिमा पाँच लाख रुपैयाँ कार्यालयको नाममा बैंक ग्यारेन्टी राख्नु पर्ने ।

(ख) ट्राभल एजेन्सीको हकमा कम्तिमा पाँच लाख रुपैयाँ कार्यालयको नाममा बैंक ग्यारेन्टी राख्नु पर्ने ।

(ग) ट्रेकिङ्ग एजेन्सीको हकमा पाँच लाख रुपैयाँ कार्यालयको नाममा बैंक ग्यारेन्टी राख्नु पर्ने ।

(घ) पर्यटक यातायात एजेन्सीको हकमा पाँच लाख रुपैयाँ कार्यालयको नाममा बैंक ग्यारेन्टी राख्नु पर्ने ।

अनुसूची -४

(दफा १२ को उपदफा (३), १३ को उपदफा (१) र (२), दफा २५ र दफा ३४ को उपदफा (२) सँग सम्बन्धित)

दर्ता (इजाजत) तथा नवीकरण शुल्क

१. एजेन्सीको दर्ता (इजाजत) शुल्क तथा नवीकरण शुल्क :

सि. नं.	एजेन्सीको किसिम	इजाजत शुल्क रु.	नवीकरण शुल्क रु.				कैफियत
			म्यादभित्र	तीन महिनासम्म थप	छ महिनासम्म थप	एक बर्षसम्म थप	
१	साहसिक पर्यटन तथा जलयात्रा एजेन्सी	२५,०००	२५,०००	२५%	५०%	१००%	
२	ट्रेकिङ्ग एजेन्सी	२५,०००	२५,०००	२५%	५०%	१००%	
३	ट्राभल एजेन्सी	२५,०००	२५,०००	२५%	५०%	१००%	
४	पर्यटक यातायात	२५,०००	२५,०००	२५%	५०%	१००%	

२. साहसिक पर्यटन एजेन्सीद्वारा सञ्चालन गरिने क्रियाकलापहरुका लागि वार्षिक इजाजत शुल्क :

(क.) वार्षिक इजाजत शुल्क :

सि.नं.	क्रियाकलाप	वार्षिक इजाजत शुल्क रु.	कैफियत
१	स्कीईङ्ग	२५,०००	
२	हिमतालमा डाईभिङ्ग	२५,०००	
३	बञ्जी जम्पिङ	४०,०००	
४	जीप फ्लायर	४०,०००	
५	क्यानोनिङ	३०.०००	
६	क्यानोपि वाकिङ्ग	१५.०००	
७	अन्य साहसिक गतिविधि	५०,०००	

(ख.) यसै अनुसूचीको खण्ड २ को (क) को (७) मा उल्लेखित अन्य साहसिक गतिविधि/कृयाकलाप सञ्चालन गर्न निवेदन पर्न आएमा मन्त्रालयले सञ्चालन गर्न उपयुक्त देखेमा तोकिएको वार्षिक शुल्क लिई सञ्चालन गर्न इजाजत दिन सक्नेछ ।

३. मनोरञ्जनात्मक पर्यटन व्यवसाय दर्ता तथा नवीकरण शुल्क :

सि.नं.	क्रियाकलाप	दर्ता शुल्क रु.	वार्षिक नवीकरण शुल्क रु.	कैफियत
१	केवलकार:			
१.१	५ डब्बासम्म भएको	५०,०००	१०,०००	
१.२	६ देखि १० सम्म डब्बा भएको	७५,०००	१५,०००	
१.३	११ देखि १५ सम्म डब्बा भएको	१,००,०००	२०,०००	
१.४	१६ देखि २० सम्म डब्बा भएको	१,५०,०००	३०,०००	
१.५	२१ देखि २५ सम्म डब्बा भएको	२,००,०००	४०,०००	
१.६	२५ भन्दा बढी डब्बा भएको	२,५०,०००	५०,०००	
२	एम्यूज्मेन्ट पार्क वा फन पार्क	५०,०००	५,०००	
३	अन्य पार्क	३०,०००	६,०००	

(क.) यदि कसैले यो ऐन प्रारम्भ भएको मितिसम्म इजाजतपत्र नवीकरण गराउन नसकेको भएमा इजाजतपत्र प्राप्त व्यक्तिले त्यस्तो इजाजतपत्र नवीकरण गराउन चाहेमा यो ऐन प्रारम्भ भएको एक वर्षभित्र प्रति बर्ष दर्ता शुल्कको शत-प्रतिशतका दरले दस्तुर लिई एक पटकको लागि मन्त्रालय वा कार्यालयले नवीकरण गरिदिन सक्नेछ ।

(ख.) माथि उल्लिखित बमोजिमको म्यादभित्र पनि कसैले इजाजतपत्र नवीकरण नगरेमा त्यस्तो इजाजतपत्र स्वतः रद्द हुनेछ ।

अनुसूची - ५
(दफा १२ को उपदफा (३) सँग सम्बन्धित)

एजेन्सी सञ्चालन इजाजतपत्र

इजाजतपत्र संख्या :

निम्न लेखिएको विवरण भएको **ट्राभल/ट्रेकिङ्ग/साहिसक पर्यटन तथा जलयात्रा/पर्यटक यातायात** एजेन्सी सञ्चालन गर्न प्रदेश पर्यटन ऐन, २०७७ बमोजिम यो इजाजत-पत्र दिइएको छ ।

१.इजाजतपत्र प्राप्त फर्म वा कम्पनीको

(क) नाम :

(ख) ठेगाना :

(ग) धनी/संस्थापक शेयरधनी/प्रोप्राइटरको नाम र विवरण :

२. एजेन्सीको

(क) नाम :

(ख) कार्यालय रहने ठेगाना :

(ग) शाखा कार्यालय रहने ठेगाना :

३. एजेन्सीको अवधि: .... देखि .... सम्म

इजाजतपत्र दिने अधिकारीको

दस्तखत :

नाम :
पद :
मिति : कार्यालयको छाप

इजाजतपत्र नवीकरणको विवरण

नवीकरण मिति	नवीकरणको अवधि	नवीकरण गर्ने अधिकारीको		कैफियत
		नाम	हस्ताक्षर	

१. यो प्रमाणपत्रको अवधि पाँच बर्षको हुनेछ र समय समाप्त हुनु अगाडिनवीकरण गराउनु पर्नेछ ।
२. यो प्रमाणपत्र हराएमा वा च्यातिएमा पुन प्रतिलिपी लिनका लागि एक हजार रुपैयाँ लाग्नेछ ।

अनुसूची -६
(दफा २३ को उपदफा (१) र दफा २४ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)
<u>स्कीइङ्ग हिमतालमा डाईभिङ्ग तथा अन्य साहसिक गतिविधि गर्न चाहनेले पेश गर्नु पर्ने कागजात</u>

१. स्कीइङ्ग तथा हिमतालमा डाईभिङ्ग गर्न चाहने दलले अनुमतिका लागि इजाजत प्राप्त साहसिक पर्यटन एजेन्सी मार्फत् पेश गर्नु पर्ने प्रमाण कागजात :

(क) एजेन्सीको अवधि कायम रहेको इजाजतपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपि,

(ख) स्कीइङ्गको हकमा स्कीइङ्ग गर्ने हिमाली क्षेत्रको नाम, अवधि, नक्सा सहितको विवरण,

(ग) डाइभिङ्गको हकमा डाइभिङ्ग गर्ने हिमतालको नाम, अवधि र नक्सा सहितको विवरण,

(घ) दलमा सम्मिलित हुने नेता तथा सदस्यहरुको एक एक प्रति फोटोसहित व्यक्तिगत विवरण, पासपोर्ट र भिसाको प्रतिलिपि,

(ङ) स्कीइङ्गको हकमा सलामी वापत लाग्ने दस्तुर दश जनासम्म सदस्य भए एकहजार अमेरिकी डलर र सोभन्दा बढी सदस्यहरु भएमा प्रति थप सदस्य एक सय अमेरिकी डलरका दरले मन्त्रालयले तोकेको खातामा बुझाएको बैंक भौचर,

(च) डाइभिङ्गको हकमा सलामी वापत लाग्ने दस्तुर पाँच सय अमेरिकी डलर मन्त्रालय/कार्यलयले तोकेको खातामा बुझाएको बैंक भौचर,

(छ) फोहरमैला व्यवस्थापनको लागि मन्त्रालय/कार्यालयले तोकेको धरौटी खातामा पाँच सय अमेरिकी डलर जम्मा गरी सो को भौचर,

(ज) हेलिकप्टरको प्रयोग गर्नु पर्ने भए सो को लागि नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरणको स्वीकृति प्राप्त गरेको पत्र,

(झ) निर्देशित क्षेत्रमा उडान गर्नु पर्ने भए गृह मन्त्रालयको स्वीकृति पत्र,

(ञ) सम्पर्क अधिकृत लगायत कामदारहरुको नेपाल सरकारबाट मान्यता प्राप्त कुनै बीमा कम्पनीसँग व्यक्तिगत दुर्घटना तथा औषधोपचारको लागि बीमा गराएको कागजात ।

२. स्कीइङ्ग तथा हिमतालमा डाईभिङ्ग बाहेक अन्य साहसिक क्रियाकलाप गर्न चाहने दलले अनुमतिका लागि इजाजत प्राप्त साहसिक पर्यटन एजेन्सी मार्फत् पेश गर्नु पर्ने प्रमाण कागजात :

(क) साहसिक क्रियाकलापको विवरण, सञ्चालन हुने स्थान, अवधि र सम्भव भएसम्म नक्सा,

(ख) कृयाकलापमा सम्मिलित हुने दलका नेता तथा सदस्यहरुको एक/एक प्रतिफोटो सहित व्यक्तिगत विवरण, पासपोर्ट र भिसाको प्रमाणित प्रतिलिपि,

(ग) सम्बद्ध एजेन्सीको अवधि कायम रहेको इजाजतपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपि,

(घ) प्रति दलका लागि अनुमति शुल्क (सलामी) वापत दुई हजार अमेरिकी डलर मन्त्रालयले तोकेको खातामा बुझाएको बैंक भौचर,

(ङ) प्रति दलका लागि फोहर व्यवस्थापन धरौटी वापत पाँच सय अमेरिकी डलर मन्त्रालयले तोकेको धरौटी खातामा जम्मा गरेको बैंक भौचर,

अनुसूची-७

(दफा २३ को उपदफा (४) सँग सम्बन्धित)

साहसिक पर्यटनका लागि दलसँग जाने सम्पर्क अधिकृतले पेश गर्नु पर्ने प्रतिवेदन

१. आफू संलग्न भएको साहसिक पर्यटन क्रियाकलापको नाम :

२. सञ्चालन गर्ने दलको नाम :

३. दलमा रहेका सदस्यहरुको संख्या :

४. दलको नेताको नाम :

५. काममा लगाइएका कामदारहरुको संख्या :

६. सम्बन्धित ट्रेकिङ्ग एजेन्सीको नाम :

७. सञ्चालन गरेको स्थान :

८. ब्रिफिङ्ग भएको मिति :

९. प्रस्थान गरेको मिति र माध्यम :

१०. यात्राको दैनिक विवरण :

ठाउँ	मिति	दिन

११. सञ्चालन गर्ने स्थानमा पुगेको मिति :

१२. सञ्चालनको अवधि (यात्रा मार्गसहित) मा उठेका समस्या र समाधानका प्रयास :

१३. सञ्चालन अवधिमा कुनै दुर्घटना भएको भए सो को विवरण :

१४. सञ्चालन भएको स्थानमा बिताएको दिन :

१५. लस्कर मार्ग तथा पुलपुलेसाहरुको अवस्था :

१६. लस्कर मार्गमा उपलव्ध सेवाको अवस्था र स्तर :

१७. सञ्चालन भएको स्थानवाट प्रस्थान मिति :

१८. काठमाण्डौ फर्केको मिति :

१९. पेश गर्नुपर्ने कागजात :

(क) यात्रा गरेको टिकट (आतेजाते)

(ख) सञ्चालन भएको ठाउँमा दलसँग खिचिएको फोटो

(ग) अन्य कुनै सुझाव भए त्यसको प्रतिवेदन ।

प्रतिवेदन पेश गर्ने सम्पर्क अधिकृतको :

सही :

नाम :

कार्यालय :

फोन नं. कार्यालय..............

निवास............

अनुसूची -८
(दफा २७ को उपदफा (३) र दफा २९ को उपदफा (२) सँग सम्बन्धित)

गाईडको इजाजत तथा नवीकरण शुल्क

१. गाईडको इजाजत शुल्क :

सि. नं.	किसिम	शुल्क रु.	कैफियत
१	रिभर गाईड	२०००	
२	ट्रेकिङ्ग गाईड	२०००	
३	ट्रेकिङ्ग पोर्टर गाईड	२०००	
४	अन्य गाईड	२०००	

२. गाईडको इजाजतपत्र नवीकरण शुल्क :

सि. नं.	समय अवधि	शुल्क रु.	कैफियत
१	इजाजतको म्यादसमाप्त हुनु अगावै	२०००	
२	म्याद समाप्त भएपछिको तीन महिनासम्म	२५००	
३	म्याद समाप्त भएपछिको छ महिनासम्म	३०००	
४	म्याद समाप्त भएपछिको एक बर्षसम्म	४०००	